

MAGYAR L

T. Nemzeti Múzeum könyvtárának

BUDAPEST

* KERESZTÉNY * NAPILAP *

IX. évfolyam, 276 (2560) szám.



Szombat



Nagyvárad, 1940 december 21

Gazdasági kérdések előtérben

(P. L.) A miniszterelnök vitázó felsőházi beszédében határozottan figyelmeztetett arra, hogy az egész élet telítve van gazdasági kérdésekkel. Az egész élet a legegyszerűbb, legkisebb ember életétől az állam sokrétű, nemzetközi vonatkozásokban bővelkedő életéig. Egészen természetes tehát az, hogy a nemzetet kormányozó testület is gazdasági tartalommal kell telíteni. A képviselőház és a felsőház nem maradhat továbbra is csak politikáló testület. Lassan át kell alakulnia érdekképviseleti testületté. Ezeket mondotta a miniszterelnök.

A gazdasági kérdések hatalmas terftoglalása elsősorban világgjelenleg. A XX. század háborúi, nagy nemzeti mozgalmak, eszméi tartalma mind ezt mutatják. Ezzel nem azt akarjuk mondani, hogy Marx történelmi anyagelvése nyert igazolást. Annyit ugyanis minden ellenfele, minden bírálója elismert, hogy a gazdasági kérdések nagy szerepet játszanak a történelemben és ez a szerep még csak növekedni fog.

A világgjelenleg keretén belül a magyar élet is főképpen gazdasági problémák szövedéke lett. Nem az elmondott beszédek, gazdasági programok, pártigéretes tesztek azzá, hanem a végzett munka. Ezt a tényt kellőképpen az ország közvéleménye elé kell tárni, mert a helyzet ismerete már fél siker és nagy biztatás a jövőre.

Ez az ország valamivel több, mint két esztendő alatt csaknem három milliárd pengős beruházási programot állított fel és azt nagyjából végre is hajtotta, — amint azt a pénzügyminiszter költségvetési beszédében hallottuk. A pénzügyminiszter hozzá is tette, hogy ez az erőfeszítés nagyságában is méltó a nemzethez. Ha egy kis összehasonlítást teszünk külföldi példákhoz, akkor azt fogjuk látni, hogy Magyarország nagyon is előkelő helyet foglal el a tervszerűen gazdálkodó, modern államok között, sőt azt is látni fogjuk, hogy beruházási méreteiben méltóak a nagy nacionista államok teljesítményeihez is.

Tudjuk — hiszen már közhely — hogy Magyarországon gazdasági és szociális téren évtizedek, sőt egyes vonatkozásokban évszázadok mulasztásait kell jóvátenni. A nagy nemzeti jóvátétel munkája meg is indult s ha a kényszerű háború viszonyok azt hátráltatják is, nincs mit szégyenkezni az elért eredmények miatt.

Nagyjelentőségű volt a magyar gazdasági élet szempontjából a gazdasági eszükminisztérium felállításának is Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszterrel az élén. Az elnevezés nem hivatalos, de a való helyzet hű kifejezése. A gazdasági kérdésekkel foglalkozó miniszteri tárcák egységes irányításáért, összhangjáért történt ugyanis ez az intézkedés.

Itt lehet felsorolni a kormányának azt a szándékát és most már részben valóra váltott törekvését, hogy a munka- és iparkamarák felállításával az érdekképviseleti szerveket készíti elő a jövő rendi képviselőtestülete számára.

A gazdasági problémák azonban nemcsak a jövőre beállított tervekben és intézkedésekben szerepelnek, hanem eljutottak már a legegyszerűbb emberek hajlékaiba is. Itt azután megvan az a veszély, hogy szűklátókörű és csak egyéni érdekekkel számoló emberek félreértik, eltorzítják az intézkedések értelmét és pánikhangulatot támasztanak a fegyelmzés és korlátozás miatt.

Ebből ered az indokolatlan bevásárlási láz, vagy: betétek kivétele a bankból, akkor, amikor ennek semmi értelme nincs. Könnyű ugyanis belátni, hogy ha tíz ember számára — mondjuk — kilenc kenyér áll rendelkezésre és a rendelkezésre álló mennyiséget egyenlően osztják el, akkor — egy-egy ember nem is fog nélkülözni, csak éppen némi lemondást gyakorol. Ha azonban a kilenc kenyér közül az egyik ember helyét beszérvásárol és eldug a többi elől, akkor nem nehéz kitalálni, hogy a többség éhezni fog. Az az egy, aki a kenyeret felhalmozta, vagy halmozásból ocsékedett és akkor egyszerűen gonoszlevő, vagy pedig ostobaságból tett így,

A francia kormányt nem Berlinben, hanem Vichyben állítják össze

Laval játsza a főszerepet a meginduló német—francia tárgyalásokon.

Hivatalos jelentést adtak ki Abetz tárgyalásairól

Belgrádból jelentik: A Politika berlini jelentése szerint a német-francia kapcsolatok néhány napos zavar után ismét normális mederbe jutnak. Laval további szerepe lesz az útmutatás arra, hogy hova fejlődik a két ország viszonya. Berlinben nem helyeznek súlyt arra, hogy milyen tárcát kap Laval, azonban bizonyosnak tartják azt, hogy ő fogja a főszerepet játszani a francia-német tárgyalásokban.

A francia kormány tegnap hivatalos jelentést adott ki Abetz német nagykövét tárgyalásairól és elutasításáról. A tárgyalásokról azonban részleteket nem közöltek a jelentésben.

Nagy kérdés az, hogy milyen formulát talál-

nak Vichyben Laval visszavonásának magyarázatára.

Belgrádból jelentik: (Bud. Tud.) A Vreme berlini tudósítója szerint Németországban igen nagy érdeklődést tanúsítanak a francia külpolitika iránt. Németország nem engedi meg azoknak a bizonyos erőknél feleledését, amelyek már régóta lehetlenné tették a francia és német nép között a közelséget. Még mindig nem lehet biztosan tudni, vajjon Laval továbbra is tagja marad-e a kormánynak. Egy bizonyos: a francia kormányt nem Berlinben, hanem Vichyben állítják össze.

Berlinben egyébként megcáfolták azt a hírt, hogy a reichstadi herceg hamvainak párizsi temetésén Hitlernek és Pétainnek jelen kellett volna lennie.

Kinevezték a vichy-i kormány párizsi főmegbízottját

Laval személye háttérbe szorult

Berlinből jelenti a Pest:

A német-francia kérdéssel kapcsolatban, amely iránt érthető módon egész különleges érdeklődés mutatkozik, illetékes tényezők kilátásba helyezték, hogy bővebb közlést tesznek a vichy-i kormány átalakításáról. Ezideig azonban csak azt közölték, hogy gróf De Brinon nagykövetet a vichy-i kormány párizsi főmegbízottjává nevezték ki és a gróf széleskörű meghatalmazást kapott a német-francia tárgyalás folytatására. A politikai megfigyelők sokatmondó kijelentésnek mondják jól értesült német köröknek azt a megjegyzését, hogy sem Lavalról, sem Flandinról, sem Pétain intézkedéseiről nem tesznek újabb közlést. Hozzájárult ehhez, hogy illetékes helyen kijelentették, hogy az egész francia kérdéscsoportra nézve nem szabad semminő eszenzáció fordulatot várni. Ilyen formán megerősödött az a vélemény, hogy a német-francia konfliktus meggyezés útján elsimult. Nem váltak valóra azok

a hírek, hogy Lavalt rehabilitációképpen beveszik belügyminiszterként a vichy-i kormányba, továbbá De Brinon kinevezésének ténye pedig tárgyalánna teszi azt a kombinációt, amely Laval rendkívüli párizsi nagykövetségéről vált tudni és német részről is elutasítanak minden idevágó közlést. A politikai megfigyelők szerint olyan meggyőzőek lehettek Laval felmentésének indítói, hogy Berlinben is igen messzemenő érdektelenség támadt Laval személyével kapcsolatban. De Brinon Berlinben már évek óta kedvelt személyiség és már Laval helyettesminiszterelnöksége és külügyministersége idején is kiemelkedő szerepet játszott a német-francia tárgyalásokban. Német részről tehát az ő személyével tényleg biztosítottak látják a francia politika eddigi vonalának folytatását. Az tény, hogy Pétainnak lehetővé tették, hogy időnként rövidebb látogatást tegyen a megszállt francia területeken, de német közlés szerint még nem határozták meg az első ilyen látogatás időpontját.

Bomba robbant Macsek lapjának helyiségeiben

Zágrádból jelentik (Német Távirati Iroda): A Hrvatski Dnevnik-nek, a horvát parasztpárt hivatalos lapjának irodai helyiségeiben csütörtökön két bombát dobtak, amelyek összetörték az ablaküvegeket és jelentékeny anyagi kárt okoztak. A két szomszédos ház megrongálódott. Azt hiszik, hogy a tettesek a horvát ellenzék sorából kerültek ki. (MTI)

Ugyanerről a Pest a következőket jelenti Zágrádból:

Csütörtökön éjjel egy óraker bomba robbant Macsek lapjának szerkesztősége előtt. A robbanás elpusztította a Hrvatski Dnevnik épületének kapuját és betört a szerkesztőség, valamint a szomszédos épületek ablakait. Szerencsére az anyagi káron kívül áldozat nincs. A rendőrség azonnal megkezdte a nyomozást. Kiderült, hogy az úgynevezett frankisták szélsőséges irányú horvát csoportja akart büntetni a bombával.

viszont ebben az esetben is ugyanolyan kárt tett, mintha egyszerűen csak gazember volna. A gazdasági kérdések tehát minden téren előtérben vannak. Az állam gondjai gazdasági gondok, a kis ember gondjai is azok és a kettő között nemcsak hasonlóság, de azonosság is van. Az állam gazdasági intézkedéseit, a gazdasági fegyelmzés módjait mindenkinek ismerni

kell, sőt ezen felül megérteni és vállalni. Ertsük meg jól: a jövő fejlődési irányja gazdasági utakra terelődött. Aki ebben a fejlődésben segíteni, építeni akar, annak a maga körében kell megvalósítani először a fegyelmzés parancsait. Ha még hozzáteszük azt, hogy ez nálunk ma honvédelmi követelmény is, akkor minden elmondottunk ebben a kérdésben.

Karácsonyi nagy vásárlunk rendkívüli olcsó árai:

1 doboz csokoládé karácsonyfa dísz már 1 Pengőtől.

Gyönyörű ezüst boa 20 f.-től. Annyal haj. doboz 17 fillér.
Arany és ezüst szál 5 fillér. Csillagszóró 10 drb. 17 "
Csokoládéfigurák 3 f.-től. Színes karácsonyfagyertya 40 drb. 67 "
1 kg. villannyal darált mák P. 2-66 || 1 kg. mézédés narancs . . . P. 1-30
1 gyönyörű olasz maroni P. 1-10 || 1 gyönyörű friss füge . . . P. 2-
1 kgr. aranymazsola P. 2-88. :- Rumok, likőrök, borok óriási választékban nagyon olcsón
140 és 70 csokoládé áruk dobozoként 3 P 70 fillér.
Uvegdiszkek, karácsonyfa csucskok 20 f.-től.
Gyönyörű olasz mogyoró kgr. 3 P 30 fillér.
Koestlin és Dreher kekszek, teasütemények, frissen őrölt mák, dióbél, füge, mazsola,
mindenféle sajtok.

ASZÓDI Sas palota

Német repülőgépek ismét bombázták Londont

Nagy erővel támad az angol haderő Bardia szakaszán.
Az albán hadszíntéren nagy hideg hátráltatja
a hadmozdulatokat

Londonból jelentik: (Reuter.) Ellenséges repülőgépek péntekre virradó éjjel ismét megjelentek Anglia felett. A támadások különösen Dél- és Délkelet-Angliára terjedtek ki. A légi riadót közvetlenül a sötétség beállta után rendelték el. Hallani lehetett a repülőgépek zúgását és a légelhárító uttegök tüzelését. Egy délkeleti városban gyújtó bombák több épületet találtak el. (MTL.)

Stockholmból jelentik: (NTL.) Az angol rádió pénteken reggel közölte, hogy az elmúlt éjszaka légi támadást intéztek London ellen. Anglia más részéből is támadást és károkat jelentettek. (MTL.)

Katonai ellenőrzés alá helyeztek két ír kikötőt.

Amsterdamból jelentik: (Reuter.) Dublini jelentés szerint az ír nemzetvédelmi miniszter rendelete alapján katonai ellenőrzés alá helyezték Dalvay és Sligo kikötőket Írország nyugati partján. (MTL.)

A May Nap írja: Londonból jelentik: Német bombavetők csütörtökön megtámadtak egy angol hajókaravánt a délkeleti partvidéken. A támadás eredményéről még nem adtak ki jelentést.

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda értesülése szerint csütörtökön egy német felderítő repülőgépnek sikerült a Wight Coc szigettől délre

egy 1200 tonnás kereskedelmi hajót telitalálattal elsüllyesztenie. A repülőgép hosszabb felderítő úton volt a Csatorna felett és közben megpillantotta a gőzöst. Alacsonyra szállt le és megtámadta. A közép nagyságú bomba a hajót középen érte. Percek alatt elsüllyedt. (MTL.)

Berlinből jelentik: (NTL.) A Német Távirati Iroda jelentése szerint Írországtól nyugatra torpedóhullalattal elsüllyesztették az Emicus nevű 3600 tonnás brit tengeri hajót. Az angol ellenőrzés alatt közlekedő 5200 tonnás Macedonier belga személyszállító gőzös elvesztettnek tekintendő. (MTL.)

Kezüik, lábuk lefagy a katonáknak.

Kairóból jelentik: A belgrádi Politika kairói jelentése szerint az angol haderő tegnap nagy erővel támadott Bardia szakaszán. A lap szerint Angliának az a célja, hogy az északafrikai olasz csapatokat kikapcsolja a háborúból, — nem fog sikerülni.

Berlinből jelentik: (NTL.) A Politika szaloniki jelentése szerint az utóbbi napokban sok katona érkezett, akinek keze, lába lefagyott a harcúterem. Podgradec környékén az északi vonalon a rendkívül szigorú hideg nemcsak a tüzéséget, hanem a légi haderőt is akadályozza tevékenységében.

A német és olasz hadsereg főparancsnokság legújabb harctéri jelentése

Berlinből jelentik: (Német Távirati Iroda.) A véderő főparancsnokság jelentik: Egy tenger-alattjáró jelenti, hogy elsüllyesztette a 49-ik ellenséges kereskedelmi hajót. Ezzel a tenger-alattjáró Schepke sorhajóhadnagy parancsnoksága alatt összesen 208.975 tonnát süllyesztett el. Schepke sorhajóhadnagy tehát a harmadik tenger-alattjáróparancsnok, aki túlhaladta a 200.000 tonnás határt.

Ellenséges repülőgépek torpedótámadást intéztek egy német órhajó ellen. A hajó azonnal működésbe lépő légvédelme több találatot ért el egy ellenséges repülőgépen, míg az ellenséges torpedók eltévesztették céljukat.

A légi erő csütörtökön felderítő repüléseket végzett Nagybritannia felett. A Szent György csatornában Carnora Fointól délre telitalálat érte egy 1200 tonnás hajó középső részét, úgy hogy a hajó elsüllyedt. A december 20-ára virradó éjjeli harc repülőgépek sikeres bombatámadást hajtottak végre a London központjában levő hadicélok ellen.

Brit repülőgépek az elmúlt éjjel Nyugatnémetországban bombákat dobtak le, de csak kis károkat okoztak épületekben. Az óvjáhegyen kívül tartózkodó két polgári személy életét vesztette. (MTL.)

Valahol Olaszországban Stefani. Az olasz fohadiszállítás 196. számú közleménye:

A kirendelt határszakaszon tüzéségünk eredményesen viszonzta az ellenséges tüzéség tüzelését és gépesített osztagokat vert vissza Bardianál. Légi alakulatunkat géppuskázás és bombázás közben ellenséges repülőgépek támadták meg. Repülőink elkeseredett harcba bocsátkoztak, amelyek folyamán két Hurricane gépet lelőttek, egy vadászgépünk nem tért vissza.

A december 18-ról 19-re virradó éjjel bombáztuk Alexandriát.

A görög harctéren a 11. hadtest szakaszán heves harcok folynak. A csütörtöki nap folyamán szakadályon bombáztuk többhelyütt az ellenség csapatbázisait. Az egyik bombázás során egyik bombavető alakulatunkat négy ellenséges gép támadta meg. Háromat lelőttek. Saját gépeink megtámadták és elsüllyesztették egy gőzöst, bombázták és géppuskáztak táborokat, gépjárműtáborokat és hadtáposzlopokat.

A december 18-án Valona ellen megkísérelt légi támadás során vadászgépeink három ellenséges gépet lelőttek.

Keletafrikában járőrtévékenység és tüzéségi párharc volt a szudáni határon. 19-én Metemma környékén bombatalálat ért ellenséges raktárakat és védelmi berendezéseket. December 18-án repülőink nagy és kisméretű bombákkal telibe találtak Erisa pályaudvarától északra elhelyezett ellenséges csapatokat, tovább-

bá vasuti elágazást Haiya csomópontjánál. Ellenséges repülőgépek négy egymást követő hullámban bombákat dobtak le Brindisire. A polgári lakosság köréből 5 ember, köztük két asszony könnyebb sérüléseket szenvedett. (MTL.)

AMERIKAI KATONAI SZAKIROK A NEMET-ANGOL ERŐVISZONYOKRÓL

Newyorkból jelentik (Német Távirati Iroda): Stirling ellentengernagy, ismert amerikai katonai szakember, a Newyork Daily Mirrorban megállapítja, hogy Angliának ma a német tengeralttjárók tevékenysége következtében ugyanazokkal a nehézségekkel kell megküzdenie, mint 1917-ben, amikor német tengeralttjárók közel voltak ahhoz, hogy térdre kényszerítsék a szövetségeseket. Ma Angliának — folytatja Stirling — minczen elég hadihajója, hogy lépést tudjon tartani a német tengeralttjárótermeléssel. Ehhez járult az a tény, hogy a német légi erő számszerűleg nagy fölényben van az angolokkal szemben.

FIVOLI mozgó műsora: „Sanghai express“

Főszerepben: Marlene Dietrich,
Clive Brock, Anna May Ibong
Előadások: Szombaton és vasárnap d. u.
3, 5, 7 és 9 kor. Vasárnap d. e. 11 kor Matiné.
Helyárak: 40, 60 és 80 fillér.

Jön!! János vitéz!!

Időjárás

Mérsékelt szél. Több helyen havazás. Sok helyen köd. A hőmérséklet alig változik.

Törökországban meghosszabbították az ostromállapotot

Istanbulból jelentik: (Budapesti Tudósító.) Az ostromállapotról szóló kormányrendelet érvényét bizonytalan időre meghosszabbították.

Egyhangú választás lesz a veszprémi kerületben

Az Új Nemzedék írja: Törley Bálint kereskedelmi államtitkár halálával megüresedett a veszprémi választókerület képviselőisége. A kormányparti szervezet helyi döntése alapján Beöthy Dezső ny. tábornok lett a M-p hivatalos jelöltje. A választást december 29-ére tűzték ki. Mivel ellenzéki pártok jelöltet még nem állítottak, valószínű, hogy a veszprémi kerületben egyhangú lesz a választás.

Pályázat tanítói állásra

A kolozsvári római katolikus Szent Mihály Egyházközség Iskolaszéke pályázatot hirdet egy férfi tanítói állásra.

A megválasztott tanító kötelessége a hétosztályú elemi fiúiskolánál a kijelölendő osztály tanítása gyermekkoros szervezése és vezetése, szülői értekezletek tartása s általában mindaz, amit az iskolaszék a tanítás és nevelés érdekében kijelöl.

Előnyben részesülnek azok, akik kántorkántori oklevéllel és gyakorlattal rendelkeznek.

Okmányokkal felszerelt pályázati kérelmek a Róm. Kath. Iskolaszék Elnökségéhez (Kolozsvár, Mátyás király-tér 14.) 1940. december hó 26-ig adhatók be. Az állás megválasztás és ki nevezés esetén azonnal elfoglalandó.

Meghalt Junian. Bukarestből jelentik: Dr Junian Grigore volt igazságügyminiszter 58 éves korában meghalt. (MTL.)

Rytit választották meg Finnország elnökévé

Meghalt Kallio, volt államfő

Helsinkiből jelentik: Finnország államelnökévé Ryti miniszterelnököt választották. Már az első választási menetben 300 szavazat közül 288 esett rá. Különös véletlen, hogy éppen ezen a napon halt meg Kallio, a lemondott finn államelnök. Amikor lakását elhagyta, szívizéhség érte.

Szilveszteri Riporter Bál

A nagyváradi közönség már évek óta készült az igazi, felszabadult magyar Szilveszterre. Ez a Szilveszter most elérkezett és a szilveszterező közönségnek az idén nem kell titokban, elrejtözve mulatni, hanem mindenki, társadalmi különbség nélkül, őszintén, tiszta szívvel magyaros lelkesedéssel köszönheti a boldogabb új esztendőt. A nagyváradi riporterek gondoskodtak arról, hogy az idei Szilveszter valóban feledhetetlen legyen és úgy keltségekben, mint belsőleg, örökké kellemes emlék maradjon a Riporter Bál Szilveszterezőinek. A rendező gárda, ezer ölettel, színnel, meglepéssel fogja hangulatossá, kellemessé tenni az idei, újból magyar Szilveszter estét.

Tizenöt román katona szökött át Gyimesnél teljes fegyverzetben

Csikszereda. Saját tud. A magyar vadászhatárok az elmúlt éjszaka arra lettek figyelmesek, hogy a gyimesi szorosnál nem messze, nagyobb román katonai fegyver osztag közeleg a határ felé. Készenlétbe helyezkedtek, azonban fegyverse beavatkozásra nem került sor, miután a románok közül az egyik fegyvertelenül megközelítette a határvédelmet és kijelentette, hogy át akarják lépni a határt, tekintve, hogy mindnyájan a felszabadult területeken bírnak illetőséggel. Az átjött katonák között legtöbbször román, de van magyar és német nemzetiségű is. Mind a tizenötön teljes fegyverzetben lépték át a határt. A határvédelmi csapatok őket és a kolozsvári hadbírósnak adták át.

Takarékoskodni kell a petróleummal!

Rendben folyik a cukor és petróleum kiosztása

Nagyvárad. Saját tud. A város cukor és petróleum elosztása elérkezett ahhoz a stádiumhoz, hogy rendben történhetik tovább. A város december és január hónapokra a jelentkező arányban havonként 73.000 liter petróleumról gondoskodott, február és március hónapokra azonban csak havi 40.000 liter lett kiutalva. Ezért értesülésünk szerint, azok a háztulajdonosok, kiknek mosókonyhájuk petróleummal van világítva, fel lesznek kérve, hogy vezettessék át a villanyvezetéküket a mosókonyhába is, ami által megfelelő tartalék mennyiség maradna a város rendelkezésére.

A cukor elosztással kapcsolatban, amennyiben a közönség betartja a már közzétett rendelkezéseket, semmi akadály nem merülhet fel a az ellátás biztosítása van.

A tűzifa beszerzésének ügyében táviratilag kért intézkedést a polgármesteri hivatal s ennek rendezése a legközelebbi idő kérdése. Köztudomású, hogy Nagyváradon rejtett fakészletek vannak felhalmozva, azzal a számítással, hogy értékük emelkedni fog. Az erre spekulálóknak remélhetőleg csatlakozni fognak, mert a város olyan mennyiségű fára számít, ami az ellátást teljes mértékben fedezni fogja.

A szegények faszegélyezése ügyében utávényokat kézbesítenek ki azok számára, akiket erre már összeírtak, felesleges tehát kérésekkel hátráltatni a kiutalást, mert az előirányzott 500 méter tűzifa-segély már névre szólóan elosztást nyert.

Itt említjük meg, hogy a karácsonyi segély kiosztás körül olyan nagy tömegek rohantak meg a népjóléti ügyosztályt, hogy a munkaközvetítő hivatal helyiségei és tisztviselői is bekapcsolódtak a kérelmezők adatainak feldolgozására s emiatt a kiosztás csak folyó hó 21-én veheti kezdetét.

Belvárosi mozgó

Telefon: 1801.

Farkas Imre örökbeccsü diákoperettje

IGLÓI DIÁKOK

Főszerepben: Jávor Pál, Gervay Marica, Gózon és Kabos.

Csupa humor és ötlet!

Uj világhíradók!

Oriás-Romániáról ábrándozik az Antonescu-kormány félhivatalosa

A román államvezető megfenyegette Károly volt királyt

Bukarestből jelentik (MTI): A Cuvantul vezércikkében azt írja, hogy az ország legfőbb kötelessége a megerősödés. Meg kell gyógyítani a mult rendszer ejtette sebeket. Az ország határainak kérdése is minden román számára lelki ige kell, hogy legyen, de nem ez a legfontosabb. Ha majd Románia újból erős lesz, nem a jelenlegi, hanem a multban volt határok által körülzárt terület sem lesz elégséges. Egy nyugtalanságot elszenvedett állam határainak kiszélesítése lehet bizonyos politikai mozgalom célja, de a legionárius mozgalom ennél fontosabb célok eléréseért küzd. A legionárius mozgalom nem állhat meg a megvalósítások útján, nem mondhatja, hogy csak ennyit akart

elérni. Pihenőszünetet tarthat, de mindig a kapitány jelszavának kell kidomborodnia: Előre!

„HA KÁROLY MEGVALTOZTATNA EDDIGI MAGATARTÁSÁT...”

Bukarestből jelentik (Német Távirati Iroda): Bukaresti politikai körökből származó hír szerint a Sevillában tartózkodó Károly volt román királynak az a szándéka, hogy Portugálián át Amerikába utazik. Hír szerint utazását már elő is készítették. Antonescu román államvezető most állítólag tudatta a volt királlyal, hogy a mai Románia nem nézné féltlenül, ha Károly elhagyná eddigi tartózkodó magatartását. Bármilyen politikai tevékenység a volt király részéről súlyos következménnyel járna.

Karácsonyra olcsó fűszer vásárlás

BORDÁS ISTVÁN

fűszer és csemege kereskedésében.

Nagyvárad, Szent János utca 52.

Friss dióbél, mák őrlve, mandula, mogoró, mazsola olcsó árban. Narancs, mandarin, füge, legfinomabb szaloncukorkák és csokoládék, karácsonyfa díszek nagy választékban.

A magyar-román és magyar-jugoszláv viszonyról beszélt Teleki Pál miniszterelnök a Felsőházban

Budapestről jelentik: Teleki miniszterelnök, — mint azt már tegnap jelentettük — felszólalt a felsőház csütörtök délelőtti ülésén. Beszéde elején az alkotmányreform kérdéssel foglalkozott. Beszédének ezt a részét mi is közöltük.

A továbbiakban áttért a külpolitikai kérdésekre és a többi között ezeket mondotta.

— A nemzetiségi kérdés egyik része erdélyi, a másik része csonkaországi. Ami az erdélyi részt illeti, a helyzetet a román kormány nehezíti meg. Mi az első perctől kezdve állandóan a megbékülés fontosságát hangoztattuk, egyszer sem vesztettük el türelmünket, most is konsziliánsak vagyunk és már jó néhány hete kértük a tárgyalások újrafelvételét. Ennek ellenére semmi sem történt. Igazán alig tudok most mást tenni, — jelentette ki gróf Teleki Pál miniszterelnök — mint imádkozni azért, hogy Románia tárgyalóképes legyen.

— Magyarország és Jugoszlávia — folytatva beszédét — megtalálta egymás baráti kezét. A kölcsönös megbecsülést a közeli ellentétek dacára is ki tudjuk építeni. Ez a kapcsolat a nemzetiségi kérdésre is kihatással van. A külügyminiszter úr a külügyi bizottságban beszámolt majd tárgyalásairól, tekintettel azonban arra, hogy még nem kell fel belegagyából és karácsony közeleg, ez az ülés újév utánra maradjon. Azt hiszem, hogy az ország tudja és elismeri miről van szó. Ami történt, egy lépés a délkelet-európai népek egymáshoz való közeledése felé. A Jugoszlávia iránt érzett baráti érzelmek formába öntésével a békét akartuk szolgálni, ami a tengely nagyhatalmainak, to-

vábbá a Dunamedence és a Balkán népeinek egyformán érdeke.

Teleki miniszterelnök után Reményi-Schneller pénzügyminiszter válaszolt az elhangzott felszólalásokra, majd Laky Dezső, a közellátási ügyek tárca nélküli minisztere mondtotta el programbeszédét.

Ezután a Felsőház elfogadta az appropriációt. Vita nélkül fogadták el a miniszterelnök előterjesztését a kivételes hatalomnak négy hónappal való meghosszabbításáról, továbbá az egyes külállamokkal való kereskedelmi és forgalmi viszonyaink rendezéséről szóló törvényjavaslatot és a rehabilitációs javaslatot.

Végül Radocsay igazságügyminiszter szólt fel, majd az ülést 7 órakor befejezték. Báró Perényi Zsigmond elnök közölte, hogy a legközelebbi ülés kitűzéséről a képviselőháztól átérkező ügyek szerint fog intézkedni.

Lesz rézgálic is, raffia is a szőlőtermékek számára. Budapestről jelentik: A Kereskedelmi Hivatal Franciaországban nagyobb mennyiségű szőlőkötöző raffiat vásárolt. Harminc vagon már utnak is indult Magyarország felé és remény van arra, hogy további mennyiségek érkeznek. Így előreláthatólag nem kerül sor arra, hogy a szőlőkötözésnél belföldi pótananyagokkal kelljen kísérleteznünk. Ipari szakkörök bizakodnak az ország rézgálicszükségletének fedezésével kapcsolatban is, mert azt hiszik, hogy a lendületesen folyó fémhulladék-gyűjtés nagyobb mennyiségű rézgálic, és feldolgozható nyersanyaghoz juttatja a gyárakat, másrészt pedig a nagybányai Phönix vegyigyár visszkérülése is lényegesen könnyíti a helyzetet. Megfelelő takarékosággal Magyarország rendszeres rézgálic-szükséglete biztosítottul látszik.

Jávor Béla riportja:

Lerongyolódott nincstelen magyarok új honfoglalása egy román telepes-köztségben

II.

Tizenhat fokos hidegben szállunk ki a szalontai személyvonatból, valami 10 kilométerre Nagyvárdtól, az 5-ös számú őrháznál, ahol csak a mi kedvünkért állt meg a motoros, mert csak feltételes megállóhely van itt. A nagyváradi forgalmérintőhivatalban, ahol bejelentettük a feltételes megállóhely igénybevételét, tréfásan meg is jegyezte a hivatalnok:

— Ekkora urak önök, hogy megállítják a vonatot?

Hogyne. Az Erdélyi Szociális Szervezet kiküldötte és a sajtó képviselője vagyunk. És Mácsa-pusztára készülünk, ahol az eltávozott román telepesek helyére költöztetett 165 magyar telepest akarjuk meglátogatni. Helyesebben mondva az egész telepesközsegről csak általános képet óhajtunk nyerni és látogatásunk 12 sokgyermekes, nélkülöző családnak szól, akik gyorssegélyt kértek a szociális szervezettől addig is, amíg a polgári közigazgatás illetékes tevénytői gondjukba veszik őket és lehetővé teszik számukra, hogy új lakóhelyükön valahogy kihúzzák a nehéz telet és tavasszal teljes munkabírással fogjanak hozzá a nekik kiosztandó nyelcholdas birtokok megműveléséhez.

Meleg kemence és frissen sült lángos

Az 5-ös számú őrháznál már szánkó vár reánk, azon csekélyszámu mácsapusztai magyar telepesek egyikének rozoga járműve, akik rendelkeznek szállítási eszközökkel. Metsző szél fúj, a havas síkság kékesfehéren ragyog a tiszta ég alatt s a két erős katonaló csak úgy repíti a szánt. A szociális szervezet vállalkozó szellemű kiküldötte, Szabó Klárka szinte belevesz a bundába, amelybe beburkolózott s elszántan szorítja magához az irattáskát, amelyben a támogatást kérő családok névsorát írta. En azonban csak városi télikabátban könnyelműsködöm mellette, szorgalmasan törölgetem le a havat, amit a szél arcomba csap. Nem is sokáig bírom a dicsőséget s a Szépkutya-tanya közelében már könyörgök a kocsisnak, hajtson be egy kis melegedésre.

Frissen sült lángossal kínálnak meg minket a tanyai béres-asszonyok s az intéző, egy jókedélyű egykori szabadesapatos, a nagy szíveslátás közben elmeséli, hogy a tanyát, a körülötte fekvő 175 hold földdel, a felszabadulás után adták vissza tulajdonosának... Máris gyönyörűen megindult itt a magyar gazdálkodás; az istállóban 27 hízó ökör, pompás lovak, az ólakban remek sertés-állomány. De a nagy lakóház még tatarozás alatt áll, azért csak a béreslakásokban melegedünk, hogy aztán újult erővel — és néhány kölcsönkért pokróccal — folytathassuk utunkat Mácsa-pusztá felé.

Öt egyenesen a főtérre sikklik a szán, ehová sugárossan futnak össze a falu főbb utcái. A tér közepén a templom áll, még befejezetlenül, de az ablakok, a bejárat kiképzése, a tornyok vonalai már jelzik a román stílust, amelyben az építész gondolata ki akart teljesülni... De most már, az új építész, aki felrakja majd a tetőt és levakolja a falakat, más stílust és jelleget vázsol reá. És más emberek, magyar imádság-gal fogják benne díszíteni az Urat.

A térről végig lehet látni négy-öt utca házsorait. Fehérre meszelt, takaros házak ragyog-

nak a délelőtti napsütésben. De embert csak a téren, a félredőlt kávéju kútnál találnak vizsgálódó szemünk. Cudar hideg van: behúzódtak az új telepesek a tűzhelyek köré. Egyelőre

Gyors segítségre és szervezőmunkára van szükség

Az első benyomás elképedtetlenítő. Boldog és elégedett embereket várt az ember, akiknek arcán a megvalósult álom sugárzása ragyog. S az iskolában, a tanítói lakásban, — amely inkább községéhez hasonlatos, — nyűtt, indulatos, csüggedt civődő emberek gyűlnek össze, akik roskadoznak az élelgondok súlya alatt.

A tanító, megkönnyebbülve üdvözlö a Szociális Szervezet kiküldöttét.

— Csakhogy eljött!... Ebben a cudar időben!... Egyre elviselhetlenebb a helyzetünk! Nincs egy szál tűzifa se a faluban. S az emlékeknek nincs mit enniük!... Vannak pillanatok, hogy azt hiszem: meg kell szökni innen.

A kezdet nehézségei ezek. Túlkorán köszöntött be a tél, éppen akkor, amikor a katonai közigazgatástól a polgári gazdálkodáshoz való átmenet zökkenői érezhetőek voltak a teljesen kialakult életviszonyok között is. Hát még Mácsa-pusztán, ahol éppen csak hogy elhelyezést nyert 165 jórészt magával tehetetlen, nincstelen család. Minden hivatali formaagtól mentes, gyors és semmi áldozatot nem kímélő közigazgatási szervező munkára van itt szükség.

Jótekonysági intézkedések azonban történtek: A menekült családok számára napi egy pengőt utalnak ki. S a szociális szervező konyhát rendezett be, ahol 200 gyermek kap mindennap ebédet. Első utunk: meglátogatni a gyermekek népkonyháját. Egy nagyobb telepesházban hatalmas kemencét állítottak fel négy óriási, beépített zománcos üsttel. Mindegyik üstben ötven gyermek számára készül majd a gulyás.

A tapasztó asszonyok épp a végső simítást végzik a kemencén.

— Ma még nem lesz ebéd, — mondják — kicsit elmaradtunk a tűzhely építésével. De holnap már megkezdődik a kifőzés.

Az eredeti terv szerint a 2—15 éves gyermekeknek el kellett volna jönniök a konyhára, hogy itt fogyasszák el ebédjüket. Erre azonban ebben a rendkívül szigorú télen gondolni se lehet. Ahogy az iskolába nem tudnak elmenni a gyermekek, úgy nem tudják látogatni a népkonyhát sem. Legnagyobb részüknek hához kell majd szállítani az ételt. Ez újabb gond. Ennek a lebonyolítása ismét a tanító feladata lesz.

— Megszököm maguktól, — fenyegetőzik a konyhán foglalatostkodó asszonyok, emberek előtt.

— De nem engedjük ám! — válaszolnak azok. — A tanító úrra olyan szükség van itt, mint egy falat kenyérre.

Csóré gyermekek a kemence patkáján

A falu mindeneseinek vezetésével elindulunk a segélykérő családok felkeresésére. Nincstelen utcán haladunk, bokán felül érő hóban. A fehér telepesházak szinte dideregnek a fagy-

nincs más dolguk, mint várni a tavaszt.

Az iskolához kanyarodik a szán. De nem hallunk gyermekzsivajt. A tanító is csak kis idő múlva kerül elő: a falu új népének ügyes-bajos dolgában járt. Ő a telep mindenesé. Panaszokat, kívánságokat ír össze; ellentéteket simít el; embereket gyűjt a mulaszhatatlanul szükséges közmunkák elvégzésére; segítségért, támogatásért ostromolja a hatóságokat és felügyel, hogy a szociális szervezet társadalomvédő kezdeményezései meghozzák a kívánt eredményt. A tanításra ideje se nagyon maradna, de lehetetlen is a tanítás, mert fűtetlen a tanterem s a gyermekek nagyobb részének nincs ruhája, cipője, hogy a rettentő hidegben iskolába mehessenek.

ban; viharos szél süvit közöttük s gyér füst-foszlányokat kap el a kéményekről.

— Csak ugy innen-onnan szedett szalmával, kukoricakóróval fűtenek az emberek, — mondja a bíró, a telep egyetlen tehetősebb gazdája, aki szintén velünk poroszkál a hóban.

Benyitunk az első nélkülöző családhoz. A kis telepesház egyetlen szobájában ruhamosás gőze száll s a búhos kemence padkáján öt apró gyerek kuporog. Kettő közülök anyaszült meztelen, a többiek egy szál ruhában, rongyos ingecskében dideregnek.

Az asszony zavartan szed elő egy köntöskét a szalmázásikon gomolyba gyűjtött rongyok közül s belebújítja a padkán kuporgó gyermekakt-szobrot álló négyéves kislányt. De a kisebbik meztelen gyermek számára semmiféle ruhát se tud előkeríteni. Az továbbra is eső-rén marad a padkán, egy hétéves szőke leányka ölében.

— Amíg kimosom azt az egy szál ruhájukat, — mentegétozik az asszony, — addig nincs mit adni reájuk.

„Valahogy csak kibírjuk a telet és akkor másképpen lesz minden“

A család fő — folt hátán folt gunyájában — a hevenyén összetakolt, egyetlen ág mellett áll. Negyvenkét éves mindössze, de hatvannak nézne az ember. Mégis bizakodó.

— Ugy mennék dolgozni, — dörmögi, — de nincs hová... Segítségre szorulunk, nincs mit szépitni rajta... Nem háj no, valahogy kibírjuk a telet és akkor másképpen lesz minden.

Nem kétséges, hogy ez a család megérdemli a gyorssegélyt. Felvesszük az adatokat és elbűcsúzunk. Kerteken keresztül iparkodunk a következő családhoz. A tanító halad elől és nagy csizmájával keskeny ösvényt vág nekünk a hóban. Amerre megyünk a szabályosan kimért telkeken, sehol egyetlen háziállat, sehol egyetlen szénaboglya, szalmakazal, vagy trágyadomb. Még házörző eb se fut elénk, oly pusztá és szegény a telep. Jövőre ilyenkor már mindeműnne a magyar akarat és a magyar munka eredményei fognak itt mosolyogni reánk, de ma még a küzdelmes kezdet sivar képei tárulnak elénk.

Megint kis házba, nagy családhoz térünk be. Itt is mosnak. Kilenc gyerek szorong a szobácskában. A kisebbek az ágyakon gubbasztanak, mindenféle nyűtt ruhadarabokkal takaróva be, a nagyobbak igyekeznek anyjuk keze alá dolgozni valamit. Csak nehezen tudjuk elfojtani megdöbbenésünket.

— Nos, gazduram, — kérdezem a család főt, — boldog-e, hogy házat és földet kapott?

— Hogyne, hogyne, — feleli fanyar mosollyal. — Nagy öröm ez és nagy gazdagság. De még jobb lenne, ha sikerülne cserélt csinálni egy nagyobb telepes házzal. Mert itt nem férünk el a sok gyerekkel.

A tanító följegyzi a kérést s kilátásba helyezik a nagyszaládu gazdának a házcsereit. Az asszony felbehagyja a mosást, rendezgetni próbál és igyekszik elégedett arcot vágni, de síva fakad.

— Bizunk benne, — rebegi, — hogy minden szépen kialakul... De most még sokat kell nélkülöznünk.

Az ablaknál tizenhétéves, szépareu barna leány áll. Ő a legnagyobbik. Elárulják róla, hogy menyasszony. A leány szeme felragyog dehog is érzi a nyomoruságot, amely körül-

Nőikabátok, ruhák

elsőrendű kivitelben **Róna Andor** Nagyvárd, Sas palota

RADIO-MŰSOR

1940 december 22-től — december 28-ig

Vasárnap, december 22. Budapest I.

8.00 Ébresztő. — Szózat. — Hanglemek: 1. Pécsi József: Vigyázz, indulj — magyar népdalegyveleg (Boulangier zenekar). 2. Lelkem ne késlekedj — finn dal Ilmari Krohn gyűjtéséből (Koréh Endre és énekkara, vezényel Arokhaty Béla). 3. Hubay: 6. Magyar tánc (hegedű: Szikra Lajos). 4. Eröss Béla: Egy körüti palotában) (Kalmár Pál). 5. Strauss János: Keringőegyveleg (zongora: Raie de Costa). 6. Sándor Jenő: Almodó Tiszapart (Füredi verse), (Szántó Gyula.) 7. Suppé: Bocaccio — induló (Berlini állami opera zenekara, vezényel Hansgeorg Ottó). 8. Ruzsin népdal (Ungvári Liceum és Tanítóképző Intézet énekkara, vez. Hladonik István). 9. Lehár: Szép a világ — egyveleg (Berlini Filharmonikusok, vez. Schlegel). 10. A rátóti legények — csárdás (Csélényi József).

8.45 Hírek.
10.00 Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Predikál Murakózy Gyula lelképásztor.

11.00 Egyházi ének és szentbeszéd a Jézus Szive templomból. A szentbeszédet mise után Kovács Vince váci segédpüspök mondja, énekel a templom énekkara Faludi Béla vezényletével. Énekek: Téged vár: Boldogasszony Anyánk, Égből szállott szentkenyér Jőjj Szentlélek Uristen. Himnusz. Orgonál Faludi Béla.

22.10 Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
12.30 A Melles Béla zenekar.

Közben kb.
13.00 Mics László költeményeiből ad elő. Hangfelvétel.

13.45 Hírek.
14.00 Hanglemek. Művészlemek.
15.00 „A borjú felnevelése.” Wellmann Oszkár dr. egyetemi tanár előadása. A Földművelésügyi Minisztérium rádióelőadásorozata.

15.30 Veress Károly és fia cigányzenekara.
Közben
15.50 „Angyalaréú hírnök.” Darkó István elbeszélése.

16.30 Száz magyar karácsony. Hankins János dr. egy. tanár előadása. Közművelődési előadásorozat.

17.00 Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
17.15 Honvédműsor.
18.00 Pesti karácsony. Hangulatképek. Hangfelvétel. — Beszél: Gecső Sándorné, Budinszky Sándor, Dövényi Nagy Lajos és Legény József dr.

18.25 Munkás a munkásnak. Részletek a magyar gyáripar szabadidő szervezeteinek karácsonyi előadásából. Közvetítés a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. Hangfelvétel.

19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 Részletek Huszka Jenő operettjeiből. Közreműködik a Székesfehérvári Zenekar. Szilvássy Margit, Nagypál László, az Operaház tagjai, énekegyüttes. Vezényel Friedl Közben:

20.00 Sporteredmények.
20.40 Hírek, időjárásjelentés.

Budapest II.

11.00 Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara.

12.05 Levente rádióelőléra. Hangképek Budapest székesfehérváros leventéinek karácsonyfa-ünnepélyéről. Közvetítés a Pesti Vigadóba. — Beszél: Legény József dr. Hangfelvétel.

13.05 A Székesfehérvári Dalgylát. Vezényel Serényi Emma.

16.45 Az Operaház előadásának ismertetése. Majd:
Az Operaház december 17-i előadásának közvetítése. Hangfelvétel. Fidelio. Dalmü két felvonásban. Szövegét írta: Treischke. Újra fordította: Lányi Viktor. Zenéjét szerzte Beethoven. Vezényel: Ferencsik János. Rendezte: Nádasdy Kálmán.
Az első felvonás után kb.:

18.00 Hírek.
Az előadás után kb.:
19.15 A bagdadi borbély költője. Koch Lajos dr. előadása Cornelius Péterről. — Hanglemekkel.

20.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

Utána:
Ügetőversenyeredmények.
20.30 Wehner Tibor zongorázik.

Hétfő, december 23. Budapest I.

6.40 Ébresztő. Torna.

7.00 Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemek.
10.00 Hírek.

10.20 Látogatás Szent Antal sirjánál. Monostory Margit előadása.

10.45 Milyen volt a világ legelső karácsonya. — Irta: Nagy Dániel. Felolvasás.

11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.
12.10 Szórakoztató zene. Hangfelvétel.

Közben:
12.40 Hírek.
13.20 Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30 Fátyol Jancsi cigányzenekara.

14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.00 Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
15.20 Balalajka zenekar.

Közben:
15.40 Mit főzünk? Háziasszonyok beszélgetnek.
16.15 Téli madárvédelem. Irta: Baki Sándor. — Felolvasás.

16.45 Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 Katona karácsony. Közvetítés a kolozsvári Nemzeti Színházból. Rendezi Berki János honvédtisztviselő. Vezeti Budinszky Sándor

1. Himnusz. — Előadja a honvédzenekar. 2. Bevezető beszéd. Az első erdélyi katonakarácsony méltatása. Elmondja Berki János. 3. Seregek útján. Irta Szalay Mátyás dr. Előadja Bodó György. 4. Gounoud: Ave Maria. Énekl: Kovács Kató. 5. Régi székelly karácsonyi népének. Előadja a Marianum leányénekkar. Vezényel Cecília nővér. 6. Berki János—Bencze Gyula: Erdélyi katonanóta. Énekl: az Iparosgyűlés énekkara. Vezényel: Zsizsmann Rezső, az állami Konzervatorium igazgatója. 7. Karácsonyifagyújtás. Elmondja P. Szabó Pius, tábori főesperes. 8. Berki János átadja a magyar honvédek szeretetadományát Keledey Tibor dr. Kolozsvár polgármesterének a város szegényei számára. 9. Karácsonyi énekek. Előadja a honvédzenekar.

18.00 Betlehemet a karácsonyfa alá. Molnár Ernő dr. képzőművészeti főiskolai tanár előadása.

18.15 Beszkárt zenekar. Vezényel Müller Károly.

19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 Krisztus legendák. 1. A karácsonyi rózsá legenda. Lagerlöf Zelma novellája nyomán írta: Barsi Ödön és Marchis György. Rendezi és bevezetőt mondja Németi Antal dr. Hangfelvétel. — 2. A gyertyaláng.

20.40 Hírek, időjárásjelentés.

Budapest II.

17.15 Őzikek. Irta: Ormos Gerő. Felolvasás.

17.40 Kanczné Keömléy Blanka énekel zongorakísérettel.

18.00 Hírek.
18.10 Ház és növény. Kotsis Iván dr. egyetemi tanár előadása.

18.40 Koréni Aladár cigányzenekara.
19.30 Mantova urai (A Gonzagák). Huszti Dénes dr. előadása.

20.00 Hírek német, olasz, angol francia és csernartói nyelven.

20.25 Verdi: Requiem-ének előadása a Santa Maria degli Angeli bazilikából. Hangfelvétel.

Kedd, december 24. Budapest I.

6.40 Ébresztő. Torna.
7.00 Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemek.
10.00 Hírek.

10.20 Költők karácsonyestje. Irta: Hunyadi István dr. Felolvasás.

10.45 Divattudósítás. Felolvasás.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.
12.10 Zöldi Sándor hegedül zongorakísérettel.

12.40 Hírek.
12.55 Balázs Lóránd énekel zongorakísérettel.
13.20 Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

13.30 A József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Sereghi Artur. 1. Vitéz Náray Antal: Magyar ábránd. 2. Koedel: Karácsonyi egyveleg. 3. Gounod: Ave Maria. 4. Seregi Artur: Karácsonyi gyermekdalok — a) Karácsonyfadásítás; b) Jöjjetek... jöjjetek; c) Szép ünnep, szent ünnep. 5. Ketelbey: Kolostorkertben. 6. Adorján Sándor: Nagymagyarországot — induló.

14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.

15.00 Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
15.20 Szórakoztató zene. Hangfelvétel.

16.10 Mindeki karácsonyfa. Közvetítés a Nemzeti Múzeum előtt elhelyezett karácsonyfától. Beszél Gecső Sándorné. Közreműködik a Rendőrzeneke. Szőlőssy Ferenc vezényletével. — 1. Mennyből az angyal. 2. Dicsőség mennyben az Istennek. 3. Pásztorokhoz éji zene. 4. Pásztorok, pásztorok. 5. Szűz Mária e világra nekünk. 6. Krisztus Jézus született. 7. Pásztorok jertek. 8. Csendes éj... 9. Oh, fenyőfa.

16.45 Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.

17.15 A Székesfehérvári Zenekar. Vezényel: Rajter Lajos. Közreműködik: bősörményi Nagy Béla (zongora).

18.15 Legenda a csillagokról. Irta: Szombathy Viktor. Felolvasás.

18.30 A Rádió Szalonzenekara.
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 Magyar Betlehem. Kis kantáta három részben, népi betlehemes dallamok nyomán, vegyeskarra és kamarazenekearra szerzte: Farkas Ferenc. Előadja a Rádió Szalonzenekara és a Székesfehérvári Felsőbb zeneiskola kamarakórusa. Vezényel a szerző. — Hangfelvétel.

19.45 Tasnády Ilona karácsonyi verseket mond.
20.00 órától 21.00 óráig Angyalok zenéje, Jézus dicsősége. (Karácsonyi zene) Közreműködik Szabó Miklós (ének), a budavári Koronázófőtemplom ének- és zenekara. Vezényel: Sugár Viktor. Hangfelvétel. Közvetítés a Zeneművészeti Főiskoláról.

Közben:
20.15 Karácsonyesti elmélkedés. Elmondja Gerinczy Pál dr. jászóvári prépost.

Budapest II.

17.30 Ruszin hallgatónknak.
1. „Pavlovics Sándor” Zsupán Natália előadása. 2. Eugen Stepat ruszin népdalokat ad elő harmonikán.

18.00 Hírek.
18.10 Ifi. Banda Ede gondonkázik zongorakísérettel.

18.30 Erdélyi erdőtájak. Földváry László dr. m. kir. erdőmérnök előadása. A Földművelésügyi Minisztérium mezőgazdasági félérajza.

19.00 Művészlemek.
20.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

Szerda, december 25. Budapest I.

8.00 Ébresztő. Szózat. Hanglemek.
1. Mennyből az angyal (Budai Szent Cecília kórus). 2. Roger: Mária bölcsődala (Geczy Barnabás zenekara). 3. Hamerschmidt: Tárjátok ki az ajtót (Bazilika kórus). 4. Liszt—Schubert: Változatok a „Das Nander ist des Müllers Lust” c. dalra (zongora: Rachmaninov). 5. Régi német karácsonyi dal (Comedian Harmonists). 6. Nessler: Seskingeni trombitás — dal (trombita szóló: Hans Bode. 7. Ivanovics: Kis csolnakom a Dunán lengedez — keringő (Berlini Filharmonikusok). 8. Kiss—Angyal Ernő: Ott, ahol zug a négy folyó Weygand Tibor) 9. Kossovits: Szerenad (Lavotta szerelme) (Magyar Imre cigányzenekara). 10. Borzó Miska csárdása és frisse (Magyar Imre cigányzenekara). 11. Figedy Sándor: Magyar ábránd (Mária Terézia 1. honv. gyalogezred zenekara)

8.45 Hírek.
9.00 Református istentisztelet a Kálvintéri templomból. Predikál Ravasz László dr. püspök.

10.00 Egyházi ének és szentbeszéd a belvárosi főplébánia templomból. A szentbeszédet mise közben Szívós Donát bencés tanár mondja. Közreműködik atemp lom ének és zenekara, Berg Ottó vezényletével. Orgonál Kereszty Jenő.

11.30 Evangélius istentisztelet a Bécsikaputéri templomból. Predikál Varsányi Mátyás dr.
12.20 Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

12.30 Az Operaház zenekara. Vezényel Fridl Frigyes. Közreműködik Németh Mária kamaranékesnő.

13.45 Hírek.

14.00 Hanglemezek.

15.00 Tarka karácsonyi gyermekdélután. Irta és vezeti Kilián Zoltán. Közben előadásra kerül Arató Béla: Andriška subája című hangjátéka. Közreműködik: Halasi Mariska, Rinagl-Akos Magda, báró Goru Adrien, Thén Mária, Kovács Kató, Dévényi Gyuri, Vizi Miklós, Szendei Gyuri, Rajcsányi, Il-niczky Ildikó, Nosz Erzsike, Gillich Évi, Balássy Laci, Zongorán kísér Polgár Tibor.

15.45 Bura Sándor és cigányzenekara.

16.350 Nagydobroki mesélő. Ortutay Gyula dr. egy. magántanár előadása hanglemezekkel.

17.00 Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

17.15 Művészpárok tarka délutánja. Hangfelvétel. — Az összekötő szöveget írta Liszt Nándor dr. Felolvassa Legényey József dr. Rendező Barsi Ödön. — Közreműködik: Apáthy Imre és Vándory Margit; Dénes György és Lengyel Gizi; Gózon Gyula és Berkó Lili; Hosszu Zoltán dr és Eszenyi Olga; Laurisin Lajos és Gere Lola; Losonczy György és Rigó Magda; Nagy Adorján és Szabados Pirokska; Péger Antal és Komár Julia; Rösler Endre és Sennyey Vera; Uray Tivadar és Ághy Erzsi.

19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.

19.20 Sporteredmények.

19.25 Csipkerózsza kisasszony. Zenés Hangjáték. Szövegét és zenéjét szerezte: Farkas Imre. Rendezi: Kiszely Gyula. A Rádió Szalonzenekarát vezényli: Bertha István. Hangfelvétel.

20.40 Hírek, időjárásjelentés.

Budapest II.

11.00 Szalonötös.

15.00 Magyar Revü tánczenekar.

16.30 Ifjúsági énekkarok. Közreműködik a kaposvári állami Semssich Pál főgimnázium énekkara. Vezényel: Gelléri Emil dr. Hangfelvétel.

17.00 Hanglemezek.

17.35 1. A gyerek. 2. Homályos lépcsőkön. Medveczky Bella elbeszélései.

18.00 Hírek.

18.10 Az Albert vonósnégyes.

18.50 Jankovich Ferenc verseiből ad elő.

19.10 Hanglemezek.

20.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

20.20 Mindenből egy keveset. Közvetítés az Ostende kávéházból. Közreműködik Buttola Ede tánczenekara és a Rajkó zenekar.

Csütörtök, december 26.

Budapest I.

8.00 Ebresztő. Szózat. Hanglemezek.

1. Karácsonyi énekek a Csordapásztorok; b) Az ige megtestesült (Molnár Imre) 2. Thomé: Andante religioso (Géczy Barnabás zenekara). 3. Karácsonyi dal (Dóni kórus). 4. Északi népdal (hegedű: Jancsin Ferenc). 5. Delibes—Dohnányi: Nailla (zongora: Backhaus). 6. Befutta az utat a hó (Molnár Imre). 7. Richartz: Hölgyválasz (Géczy Barnabás zenekara). 8. Clement Károly: A gond (Koréh Endre). 9. Bodrogi Zsigmond: Ha úgy látok falumbelül (Szende Ferenc). 10. Boka: Régi magyar tánc (Szalonzenekar).

8.45 Hírek.

10.00 Enyházi ének és szentbeszéd a Koronázó főtemplomból. A szentbeszédet mise közben Strecké Ernő hittanár mondja. Közreműködik a templom ének és zenekara. Sugár Viktor vezénylésével. Orgonál Várhelyi Antal.

11.15 Görög katolikus egyházi ének és szentbeszéd a Rózsák téri levő görög katolikus magyar plébánia templomból. A szentbeszédet mise közben Krajnyák Gábor dr. th. kanonok-plébános mondja. Énekel a templom énekkara, ifj. Szemerszky János vezénylésével.

12.20 Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

13.30 Vörös Sári és Báthly Badics Gyula magyar nótákat énekel, kíséri Sári Elemér és cigányzenekara. Vörös Sári számai: A csap utcán végestelen végig; Még azt mondják kicsike babám; Ej, haj vasárnapig nem találom szeretőt; Ki tanyája ez a nyárfás; Selyemkendő, selyemrékli; Beteg az én babám; Nagy a feje busoljon a ló. — Báthly Badics számai: Valahol egy kis faluban; Erdő mélyén kakuk madár; Belepte a hártárt a dér; Kék a szemed; Balázs Árpád; Vallomás; Ördög malom, régi malom; Száraz ágon bus gerlice; Szőke kislány megy a kútra. Közben:

13.00 A félezeréves csiksomyói kolostor. P. Kiss Elemér előadása.

13.45 Hírek.

Karácsonyra vásároljon ajándékot

manikűr készletek

kölniviz kazetták

fésű garnitúrák

Farkas István

! „APOLLO” drogériájában

Rákóczi-ut 7/b.

14.00 Hanglemezek. I. rész: Zenekari művek. II. rész: Híres művészek dalolnak.

15.00 Karácsonyi gondolatok. Czettelr Jenő dr. egyetemi tanár, az Országos Gazdasági Szakoktatási tanács ügyvezető alelnökének előadása. A Földművelésügyi Minisztérium rádióelőadásorozata.

15.30 A Mária Terézia 1. hónapja gyalogezred zenekara. Vezényel: Pongrácz Géza. Közben:

16.10 Komjáthy Aladár verseiből ad elő.

17.00 Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

17.15 Mecseki Rudolf és Polgár Tibor kátzongorás jazz-műsora.

17.30 Hangképek a karácsonyi sporteseményeiről beszél: Pluhár István és Legényey József.

18.00 Kerti ünnep Petropolisban. Egy helyszíni közvetítő álma. Irta: Lánzy Gábor. Elmondja: Gecső Sándorné. Hanglemekkel.

18.55 Sporteredmények.

19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.

19.20 Székely karácsony. Hangjáték két képből. Irta Tamási Aron. Rendező Németh Antal.

20.10 Új hanglemezek a karácsonyfa alatt. — Hanglemezek.

20.40 Hírek, időjárásjelentés.

Budapest II.

11.00 Hanglemezek.

15.00 Részlet a német birodalmi rádió műsorából. A hadsereg kívánság hangversenye. — Hanglemezek.

16.45 Az Operaház december 21-i előadásának közvetítése. Hangfelvétel. — Cigánybáró. Dalfjáték három felvonásban, öt képből. — Szövegét írta Jókai Mór és Schnitzer J. — Fordította Liszt Nándor dr. Zenéjét szerezte Strauss János. Vezényel Ferencsik János. Márkus László terve után rendezte Nádasy Kálmán. Az első felvonás után kb:

18.00 Hírek.

Az előadás után kb:

19.45 A Rádió Szalonzenekara. Közben:

20.00 Hírek német, olasz, angol francia és eszperantó nyelven. Majd: Uptérvversenyeredmények.

Péntek, december 27.

Budapest I.

6.40 Ebresztő. Torna.

7.00 Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemezek.

10.00 Hírek.

10.20 Ruszin hallgatóinknak. A ruszin asszonyok kézimunkái.

10.45 Fűrés és munkásegészségügy. Irta: Pály Márton dr. Felolvasás.

11.10 Nemzetközi vizsgálószolgálat.

12.00 Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.

12.10 Rendőrszeker. Vezényel Szöllösy Ferenc. 1. Rust: Nevető élet — nyitány. 2. Erkel: Hunyadi László — ábránd. 3. Jászai Vidám szánkázás. 4. Metallo: Spanyol induló. 5. Barna: Részlet Blaháné kedvelt szerepeiből. 6. Jostitomo: Japán lakodalmas tánc. 7. Sándor Jenő: Miért tűnik el a csoda — angol keringő. 8. Andor Károly: Honvéd bevonulási induló. Közben:

12.40 Hírek.

13.20 Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

13.30 A Rádió Szalonzenekara. 1. Hadfy Herman Honvéd-híradó induló. 2. Strauss János: Denevér — nyitány. 3. Zakál Dénes: Virágok között — szvit. 4. Wissmüller Mihály: Oly régi — angol keringő. 5. Polgár Tibor: Fox Trot. 6. Ranzato: Cigánytanván. 7. Lehár: Eva egyveleg. Közben:

14.30 Hírek.

14.45 Műsorismertetés.

15.00 Arfolyamhírek. piaci árak, élelmiszerárak.

15.20 Hanglemezek. Közben:

15.40 Mit főzzünk? Háziasszonyok beszélgetnek.

16.15 Százötven éves a magyar színészet. Pataki József előadása. Utána:

16.45 Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.

17.15 Weixelgertner Egon dr zongorázik.

17.45 A visszatért Erdély műemlékei. Balogh Jolán dr. előadása.

18.10 Pertis Jenő cigányzenekara. Közben:

18.30 Sportközlemények.

19.00 Hírek magyar, német és román nyelven

19.20 Részletek az Operaház műsorából. Hangfelvétel.

20.40 Hírek, időjárásjelentés.

Budapest II.

17.20 Régi erdélyi dalok. Két gitáron előadja: Tersánszky Józsi Jenő és ifj. Babrik János. Az összekötő szöveget elmondja: Szilassy Gyula.

17.40 A rádium felfedezése. Koczás Gyula dr. egyetemi magántanár előadása.

18.00 Hírek.

18.10 Ujpesti Iparos Ifjak Dalköre, Vezényel Kacsás Gyula.

18.40 Szalay László elbeszélései: 1. A furulya. 2. Elhervadt remények. Felolvasás.

19.05 Lengyel Gabriella hegedű zongorakísérettel.

19.35 Utazás a Balkánon. III. rész: Athén. Irta: Bakó Mária. Felolvasás.

20.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

20.20 I. Pátia tánclemezek. II. Külföldi tánclemezek.

Szombat, december 28.

Budapest I.

6.40 Ebresztő. Torna.

7.00 Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemezek.

10.00 Hírek.

10.20 Karácsonyi és ujjevi népszokások a Rábaközben. Irta: Hajós Elemér. Felolvasás.

10.45 Mit nézzünk meg? A római elbocsátóleveleket a Nemzeti Múzeumban. — Ismerteti Radnóti Aladár dr. Felolvasás.

11.10 Nemzetközi vizsgálószolgálat.

12.00 Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.

12.10 Lakatos Floris és fia cigányzenekara. Közben:

12.40 Hírek.

13.20 Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

13.30 Hanglemezek.

14.30 Hírek.

14.45 Műsorismertetés.

15.00 Arfolyamhírek. piaci árak, élelmiszerárak.

15.20 Országos Postászenekar. Vezényel: Eördögh János. Közben:

15.40 Az élelmezés korlátozása és az egészség. Hustalan napok, zsirjegy, egységes kenyér) Az Országos Közegészségügyi Intézet és a Magyar Nemzeti Népelelmezési Bizottság előadása.

16.10 Ifjúsági rádió. Pista detektív lesz. Hangjáték. Irta Bóday Jenő dr. Vezeti Kilián Zoltán. Előadja a gyermekszereplők.

16.45 Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.

17.15 Rádióposta.

17.40 Paksv Jenő és Gáll Imre két zongorán magyar nótákat ad elő.

17.55 Gyakorlati jótanácsok kezdő sielők számára. Vitéz Szabó Zoltán előadása.

18.10 A Turul Szövetség „Szénmives” Bajtársi Egyesület Rendeseinek vidám táborozása az egyesület diszertéből.

19.00 Hírek magyar, német és román nyelven

19.20 Mosolygó muzsika. Összeállította és a Szekesfővárosi Zenekart vezényli Polgár Tibor. Közreműködik Legényey József dr. a Holéczy-együttes és Them Mária. Közben:

19.55 Külföldi negyedóra.

20.40 Hírek, időjárásjelentés.

Budapest II.

16.00 Közvetítés a szegedi Városi Színházból. — Selmei bál. Operett három felvonásban. — Szövegét írta: Marschalkó Lajos. A versetket írta: Liszt Nándor dr. Zenéjét szerezte: Galánffy Ágnes. Rendezte: Tihanyi Vilmos. Vezényel: Szemerjey Tibor. A második felvonás után kb:

18.00 Hírek.

Az előadás után kb:

18.40 A Földközi tenger problémái. IV. rész: Suez. Irta: Rónay Nándor dr. Felolvasás.

19.00 Cserba Dezső cigányzenekara.

19.30 A Földművelésügyi Minisztérium mezőgazdasági felőrája.

20.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

20.20 A Rádió Szalonzenekara.

veszi. Tíz-tizenöt év múlva éppígy fogja látni mosni ő is, mint most az édesanyja, egy másik, de ugyanígy kenyeret kérő gyermekrajrongyait, most azonban még rózsaszínűnek látja a jövőt, az életet. A természet bölcsen rendezte ezt így.

Utban van a segítség

Vegyes érzésekkel távozzunk innen is. A következő család már szebb, tágasabb házat kapott, de meg is érdemli. Hét fiú és egy leány. Ide épp ebéd idején nyitunk be: hig káposztalevest kanalaz a család apraja-nagyja. S a gazda alig tudja elcsorjázni a gyermekek nevét és életkorát, annyian vannak. Itt már vigasztalóbb a kép: csupa munkakedv és reménykedés. A nagyobbik fiúk, — kettő már suhancokorban — alig várják, hogy kitavasodjék és kint munkálkodhassanak, apjuk mellett, a mezőn.

És így megyünk házról-házra. A szociális szervezet kiküldötte mindenütt följegyzi a panaszkodásokat és megnyugtítja a magyar honfoglalás nehéz napokat átélő harcosait. A közigazgatási gépezet megindult, holnap-holnapután kiszáll a faluban a vármegyei gazdasági felügyelő és személyes tapasztalatok alapján fog gondoskodni a hiányok pótlásáról. Lesz rövidesen fa, élelem és ruházat s minden intézkedés meg fog történni, hogy a mácsa-pusztai magyar telepeselek emelkedett lélekkel vállalhassák azt a szerepet, amelyre a magyar élet megerősítése érdekében kijelölték őket.

Az intézkedésekről, amelyeket az illetékes tényleg e kiszállásunk óta foganatosítottak, következő cikkünkben számolunk be.

Hóman Bálint Bécsből visszautazott Budapestre

Bécsből jelentik (MTI): A ma reggeli bécsi lapok előkelő helyen számolnak be Hóman Bálint m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter bécsi tartózkodásáról. Ismertetik előadásának tartalmát. Csütörtökön este a Német-Magyar Társaság adott vacsorát Hóman tiszteletére majd fogadást rendeztek. A miniszter pénteken délelőtt háromnegyed 10 órakor utazott el Bécsből Budapestre. Búcsúztatására megjelentek a pályaudvaron az állam, a város és a nemzeti szocialista párt képviselői. Elutazása előtt mondott nyilatkozatában a miniszter kijelentette, hogy németországi útja során mind az állami, mind a városi hatóságok és a párt-funkcionáriusok, valamint a német-magyar barátság ápolására hívatott társadalmi szervezetek részéről a legnagyobb barátsággal találkoztak. Lehetősége nyílt a német kultúra és tudomány hatalmas intézményeibe betekinteni. Megállapítható, hogy a háború ellenére teljes intenzivitással folyik a kulturális munka egész Németországban a tudomány és művészet minden területén.

S. J. — Uhl Antal: API ELMÉLKEDÉSEK

Gyakorlatias, rövid,
frappáns elmélkedések lelki-
pásztorok részére
Ara kartonkötésben:
6 P. és portó.

APOLLO Filmszínházban.

Deanna Durbin

Fővárosi bomba-műsor!

városunkban először bemutatásra kerülő énekes, zenés vígjátéka.

Erettségi után (első csók)

Műsoron kívül: Szenzációs amerikai varieté-rövidfilm: **RUMBA**.
Legjobb magyar és külföldi hirodó a nemzetközi eseményekkel.

Távíratilag kérték a belügyminiszter támogatását a keresztény fogtechnikusok

A Magyar Tudósító jelenti: A keresztény iparosok országos szövetségének fogtechnikus szakosztálya országos gyűlésén Tóth József elnöki megnyitójában bejelentette, hogy a fogtechnikus ipar sorsdöntő események előtt áll. 30 évi kemény munka után a kormány végre gyökeresen rendezze a szakma viszonyait. Zubrovicz István az erdélyrészi, a felvidéki és a kárpátaljai fogtechnikusokat üdvözölte.

Megállapították, hogy amióta a legutóbbi rendezés életbelépett, a fogtechnikus szakma teljesen bizonytalanná vált és a keresztény fogtechnikusok megélhetése ugyszólván lehetetlen. Az országban a fogorvosok 65 százalékban zsidó, akik kivétel nélkül zsidó fogtechnikusokat

alkalmaznak. Így aztán a keresztények alig jutnak munkához. A Felvidéken 140 fogtechnikus közül 110 zsidó, Erdélyben pedig 98 százalék. A nagygyűlés megállapította, hogy ilyen körülmények között a legsürgősebben kell rendezni a szakma ügyeit. Örömmel vették tudomásul, hogy az országos szövetségből kizárták a zsidó tagokat, mert így remélhető, hogy a keresztény fogtechnikusok kívánásainak teljesítése sem várat már sokáig magára.

Bartha Károly a vidéki fogtechnikusok nevében üdvözölte a nagygyűlést, amely táviratban fordult a belügyminiszterhez, segítséget kérve a keresztény fogtechnikus társadalom megmentésére.

Anglia nagyszámú repülőgépet és harci-kocsit rendelt az Egyesült-Államokban

Newyorkból jelentik (Német Távíratí Iroda): A *Newyork Times*-nek Washingtonból keltezett jelentése szerint Roosevelt azt tanácsolta az angoloknak, adjanak újabb fegyverkezési megrendeléseket anélkül, hogy történésnek az Egyesült Államok szállítási lehetőségeivel és a rendelések megfizetésével.

Belgrádból jelentik (Mai Nap): A *Politika* washingtoni jelentése szerint az angol kormány részéről biztosították mellett újabb 12.000 repülőgépet és 2500 nehéz harcokocsit rendelnek az Egyesült Államokban. Lőszereben is nagy

megrendelések történtek. A repülőgépek értéke egy milliárd 125 millió dollár.

LEAHY TENGERNAGY EGY CIRKÁLO-LÓN UTAZIK VICHYBE

Washingtonból jelentik (Német Távíratí Iroda): Leahy tengernagy, az Egyesült Államok új franciaországi kövele Roosevelt rendelkezése értelmében egy cirkáló fedélzetén utazik Lisszabonba és onnan folytatja útját Vichy felé. Menetrendszerű gőzös csak 8 nappal később érkezett volna Lisszabonba, viszont nagy súlyt helyeznek arra, hogy a nagykövet minél hamarabb Vichybe érkezék. (MTI)

Németország éber figyelemmel kíséri az amerikai semlegességi törvény kijátszását Dánia erélyesen tiltakozik Amerikában levő hajóinak lefoglalása ellen

Koppenhágából jelentik (Német Távíratí Iroda): Azokkal a washingtoni jelentésekkel kapcsolatban, amelyek szerint az amerikai kormány állítólag fontolóra veszi az amerikai kikötőkben horgonyzó 37 dán hajónak lefoglalását, tájékozott dán részről kijelentik, hogy ha beigazolódnék, hogy Washington ezeket a hajókat valóban le akarja foglalni, Dánia a legelősebben fog tiltakozni. A legelősebben ellentétben áll a nemzetközi jog alapelveivel, ha nem hadviselő ország lefoglalja egy másik nem hadviselő ország kereskedelmi hajóit. (MTI)

Zürichből jelentik a *Pest*: A *Neue Zürcher Zeitung* berlini tudósítója figyelemreméltó jelentésben számol be arról a hatásról, amelyet Berlinben Roosevelt elhatározása keltett az Angliának nyújtandó hadianyagkölesőről. Ugy látszik, az amerikai semlegességi törvény ilyen gyökeres félretétele után illetékes német helyen nem ragaszkodnak többé ahhoz az eddig valót állásponthoz, hogy a hadiszállítások kérdése és általában Roosevelt politikája Amerika belső ügyének tekintendő, amit Berlinben hallgatólagosan tudomásul vesznek. A lap berlini tudósítása szerint ez a német magatartás nem megváltoztatlan, sőt nagyon valószínű, hogy a német sajtó már rövidesen foglalkozni fog

az Egyesült Államok politikájával és az Angliának való szállítások áruhitel alapon történő lebonyolításával.

CHURCHILL FELFOGÁSA AZ ATLANTANOS KATONAI HELYZETRŐL

Berlinből jelentik a *Pest*: Churchill tegnapi alsóházi beszédéről sok berlini lap éppen csak megemlékezik néhány gúnyos mondattal. Azok a lapok, amelyek bővebben foglalkoznak vele, nem ismertetik kijelentéseit, hanem csak egyes szakaszait magyarázzák.

A *Deutsche Allgemeine Zeitung* Churchillnek az északafrikai harcokról elhangzott kijelentéseit úgy veszi át, hogy

az angol miniszterelnök „megtette azt a szívességet a tengelynek, hogy megerősítette az általános katonai helyzetéről való felfogása egyezik a tengelyhatalmak felfogásával.”

A lap azzal okolja meg ezt a megállapítást, hogy Churchill az atlanti-océáni útvonalak nyitvatartását jelöli meg Anglia legelső katonai feladatának, amivel tulajdonképpen azt is leszögezte, hogy az annyira dicsőített északafrikai angol hadművelet csak helyi jelentőségű. Hasonló értelemben foglalkoznak a beszéddel a többi lapok is.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD, SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5.

ELŐFIZETESI ARAK: Egész évre 30 P, félévre
15 P, egy óra 250 Pengő
Egyes szám ára 10 fillér
Telefon: 12-27.
Postatakarékpénztári csekk számlánk
száma: 72.301.

KARÁCSONYI SZÜNET AZ ÁLLAMI ELEMI ISKOLÁKBAN. A m. kir. tanfelügyelőség lapunk útján közli az érdekeltekkel, hogy az állami elemi iskolákban a karácsonyi szünet december hó 21-én szombaton a délelőtti tanítási idő befejezte után kezdődik és 1941. év január 6-ig bezárólag tart. Az első tanítási nap január 7-én, kedden reggel 8 órakor kezdődik.

70 EZER KÖNYVET KAPOTT EDDIG ERDÉLY. Budapest. Az erdélyi könyvkiadás körében eddig 120 ezer könyvet gyűjtöttek össze, amiből 70 ezer kötetet már eljuttattak az erdélyi könyvtáraknak. A gyűjtés tovább folyik. Az akció vezetősége kéri a nagyközönséget, hogy karácsonyi ajándékként küldjön könyveket az erdélyi könyvtárak számára, az akció Eszterházy-utca 30. szám alatt lévő helyiségébe.

Értesítés. A hadirokkantak, özvegyek és árva (Honsz) nemzeti szövetségének elnöksége az érdekeltek tudomására hozza, hogy hivatalos helyisége a mai naptól kezdve gróf Csáky utca (v. Körös utca) 42. sz. alatt van. Hivatalos órákat délelőtt 9 órától 1 óráig tartanak.

Hosszabb időt vesz igénybe Csáky István külügyminiszter felgyógyulása. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Gróf Csáky István m. kir. külügyminiszter, mint ismeretes, influenzás tünetek között megbetegedett. Egyik budapesti klinikára szállították, ahol a tüzetes vizsgálat során kitért, hogy a meghüléshez vesebántalmak járultak és a gyógyulás előreláthatóan hosszú időt vesz igénybe. Látogatás fogadásától az orvosok eltiltották. Allapota iránt Pál jügoszláv régensherceg, Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter és Cincár-Markovics jügoszláv külügyminiszter többször melegen érdeklődtek. A külügyminiszter köszönetét az érdeklődésért Wörtele János meghatalmazott miniszter rk. követ, a külügyminiszter állandó helyettese tolmácsolta. Németország és Jugoszlávia budapesti követi útján.

Legelőcsőbb és legnagyobb játékküzet
D'OR Rákóczi-ut 18

Felhívás. A Honsz nagyváradi és biharmegyei csoportjának elnöksége felkéri a hadirokkant tiszteket, akik rokkant igénylésű ivüket a városházánál benyújtották, szíveskedjenek a rokkant irodában folyó hó 23-án, hétfőn délelőtt a hivatalos órák alatt saját érdekükben megjelenni. A rokkant iroda Gróf Csáky utca 42. sz. alatt működik.

Száznegyvenegy letartóztatott román kommunista közül százhusz zsidó. Bukarestből jelentik: Az Antonescu tábornok államvezető elnöksége alatt ülésező minisztertanácsban tegnap délután a román belügyminiszter bejelentést tett a hónap folyamán történt kommunista letartóztatásokkal kapcsolatban. A vizsgálat a legtöbb esetben befejeződött. A vádlottak jelenleg a katonai törvényszék fogházában tartózkodnak. A miniszter megállapítása szerint száznegyvenegy letartóztatott kommunista közül tizenhat román, százhusz zsidó, öt pedig más nemzetiségű.

Megállapították a tornatanárok fizetését. Budapesti jelentik: (MTI) A Budapesti Közlöny rendeletet közöl a testnevelési tanári fizetések újabb megállapításáról. A rendelet értelmében az állami testnevelési tanárok január 1. napjától kezdve ugyanolyan illetményben részesülnek, mint az állami polgári iskolai tanárok.

Magyaros ruházati cikkeket keres Németország. A magyarosan hímzett bluzok és gyermekruhák és általában a magyaros népi termékek iránt az utóbbi időkben, a háború ellenére is, egyre növekszik a külföld érdeklődése. Különösen Németországban vásárolják nagy előszeretettel a magyarosan hímzett bluzokat és gyermekruhákat. A németek a magyaros népi termékek forgalombahozatalát megkönnyítik azzal, hogy a magyarosan hímzett bluzokat ruhajegyzelvény, illetve vásárlási igazolvány nélkül, tehát „pontmentesen” lehet vásárolni. A német hatóságok egyébként magyaros ruházati cikkek behozatalára tizenegy német cégnek adnak engedélyt.

A karácsony és újév előtti napon nincs huszállalom. A földművelésügyi miniszter, tekintettel a karácsonyi és újévi ünnepekre, december 24. és december 31. napjára felfüggesztette a huskiszolgálási tilalmat. Az erről szóló földművelésügyi miniszteri rendelet a Budapesti Közlöny szerdai számában jelenik meg. (MTI)

Vasuti nyugdíjasok és nyugbérések, akik arcképes igazolvánnyal nem rendelkeznek és személyazonossági igazoló jegyet kérnek 1941. évre, jelentkezzenek összeírás végett az állami segélyhivatalban, földszint 18. sz. szoba. „Mennetkedvezményi ügyek” f. hó 24-ig bezárólag délelőtt 11-12 és délután 17-18 óráig.

Cukorkaüzletek vasárnapi zárórája. Budapesti jelentik: (MTI) A kereskedelem és közlekedésügyi miniszter most kiadott rendelete szerint december 22-re eső vasárnap a cukorkaüzletek reggel 10 órától délután 6 óráig nyitva tarthatnak. Ugyanezen a napon reggel 10 órától délután 6 óráig kizáróan zárt edényben és üzleten kívül való fogyasztásra égetett szeszes italok is árusíthatók.

Üngyujtók — tűzkövek
Tiszay órásnál Rákóczi ut 6. sz.

Nem kell illetéket fizetni a konverziós okiratok után. A pénzügyminiszter rendeletet adott ki, amely a teherrendezés néhány illetékügyi vonatkozását szabályozza, ezáltal is messzemenően szem előtt tartva a szociális szempontokat. A rendelet ugyanis illetékmentességet biztosít a konverzióról kiállított okiratra, a konverzióval kapcsolatos telekkönyvi beadványokra és bejegyzésekre, ugyszintén olyan okiratokra, telekkönyvi beadványokra és bejegyzésekre, amelyek a konvertált tartozásnak a Magyar Pénzügyi Szindikátusra való engedményezésével függnek össze. Illetékmentessé vált azonkívül a konvertált kölcsön elszámolásával, ugyszintén annak rendes, vagy soronkívüli visszafizetésével kapcsolatban kiállított számla, nyugta és törlési engedély is. A rendelet végül illetékmentességet biztosít a teherrendezési kimutatás ellen benyújtott panaszra és annak alapján megindult bíróségi eljárásra.

Megható és kedves külsőségek között fejeződött be tegnap este a váradvelencei Római Katolikus Nőszövetség hagyományos jótékony célú vására. A befejező ünnepségek osztoztak ki a városrészt szegény gyermekei között a jövedelemből vásárolt cipő és ruha adományokat. A gyermekek csillogó szemmel sorakoztak föl a színpadon fölállított karácsonyfák alatt s karácsonyi versekkel, énekekkel köszöntötték a Betlehemi Kisdédet. Halász Gyula c. kanonok apát-plébános ismertette a segélyakció lefolyását, eredményeit s köszönetet mondott mindazoknak, akik szeretetükkel és megértésükkel segítségére siettek a szegény gyermekeknek, 10 pár új cipőt és 16 rand magyarosan szabott meleg felső ruhát osztoztak ki ezután a könnyesen örvendező gyermekek között. Az ünnepségen egyébként szépszámu közönség vett részt.

Szabad a tánc Németországban. Berlinből jelentik: Egész Németország területén december 20-tól kezdve a nyilvános helyeken hetenként egyszer szabad táncolni. Az általános záróra továbbra is éjjeli 11 óra marad. (MTI.)

Kedvező árat fizet a Futura a gyengébb buzáért is. Budapesti jelentik: (MTI) A kedvezőtlen időjárás miatt sok helyen a szokvány minőségűnél gyengébb búzákat is termeltek az idén, ezért a földművelésügyi miniszter a gazdák érdekében a gyengébb minőségű búzákat kedvezményesen állapította meg és pedig a 73-76 kg-hl sulyú búzákat egységesen a 76 kg-hl búzára megállapított árral egyenlő. A Futura ilyen áron vásárolja a gyengébbfajta fent említett sulyú búzát.

Temetések. Kovács András 63 éves korában meghalt. Temetése szombaton 2 órakor lesz a Török Ignác utca 67. számtól. — Pop Amália nyug. vasuti tisztviselő meghalt. Temetése szombaton fél 4 órakor lesz az Attila utca 8. számtól. — Ponoran Lukács 80 éves nyug. kir. táblai iroda főigazgató meghalt. Temetése vasárnap 2 órakor lesz a Nógall utca 11. számú háztól. — Kuzella Lopótné Buch Jolán 62 éves korában meghalt. Temetése szombaton 2 órakor lesz a Steinberger kápolnából. (Erdélyi „Concordia.”)

Vásárhelyi Demeter 78 éves korában meghalt. Temetése december 20-án volt az Ósi temetőben. (Caritas.)

Karácsonyra jót — olcsón
PETROVICS CSOKOLÁDÉ

gyár fióküzleteiben vásárolhat
Teleki utca 26—28. - Rákóczi-ut 6. - BOULEVARD cukorkaüzlet, Rákóczi-ut 1.

BERLINI KÖVET LESZ STURDZA HERCEG. Bukarestből jelentik: (Budapesti Tudósító) Hír szerint Sturdza volt román külügyminisztert, berlini követévé nevezik ki.

A finnnek Amerikától kérnek segítséget. Washingtonból jelentik: (Reuter) A finn követ felhívással fordult az Egyesült Államok közvéleményéhez, segítsék meg Finnországot, amelynek sürgős szüksége van gabonaművekre, gyümölcsfélékre, ruhaneműre, cipőre, szappanra és gyógyszerre. (MTI)

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

Fábián József halála. Nagyvárad. Saját tud. Nagyvárad keresztény magyar társadalmát súlyos veszteség érte. Fábián József ny. postatiszt 57 éves korában váratlanul meghalt. Fábián József még a háború előtt kezdte el postai szolgálatát. 1924-ben a románok elbocsátották és akkor banktisztviselő lett. Hosszu időn keresztül volt a Hangya felügyelő bizottságának elnöke és a Polgárok Kongregációjának titkára. A Katalin telep kulturházában is éveken keresztül fejtett ki áldásos tevékenységet. A felszabadulás után újra elfoglalta régi helyét a központi pénztárnál. Halála őszinte részvétet váltott ki a város keresztény magyar társadalmában. Temetése a várad-olaszi temető kápolnájából fog megtörténni.

SZÁZTIZENHÁROM JELENTKEZŐ KÖZÜL CSAK KETTŐ BUKOTT PÓTÉRETT-SÉGIRE A CSIKSZEREDAI RÓMAI KATOLIKUS FŐGIMNÁZIUMBAN. Saját tud. Az első magyar érettségire huszonkét esztendő után 113-an jelentkeztek a helybeli római katolikus főgimnáziumban. Az érettségi vizsgálatok meglepően kedvező eredménnyel zárultak: csupán kettőnek nem sikerült keresztmennie ezuttal, viszont pótérettséget tehetnek. Nagy elégtétele ez a csiki székely újújságnak, melyet eddig terpszerű nehézségekkel zártak el az érettségi diploma megszerzésétől.

Mammut csontokat és őskori edényeket találtak a Mecsekben. Pécsről jelentik: Rendkívül érdekes barlangkutatói munkák folynak körülbelül két hét óta a Mecsekben. A hegyképződés keltette fel a figyelmet és arra a feltevésre jutottak, hogy itt természetes barlangnak kell lenni, amely pár száz méter mélységben a Mélyvölgyig elnyúlik. A város áldozatkészségéből meg is indult a kutató munka. A mai napig közel 20 méter mélységet elértek. Ennek során már több mammutfog és különböző őskori edényféléket találtak. Így feltehető, hogy a kutatás gazdag eredményekkel fog járni.

Politikai sztrájk Indiában. Moszkvából jelentik: (NTI.) A szovjet sajtó Kabulból jelenti, hogy az indiai Nagbur kerületben nagy politikai sztrájk kezdődött. 17.000 munkás az egyik textilipari szakszervezeti vezető letartóztatása miatt abbahagyta a munkát. 10.000 szénbányász is sztrájkol, bérlevonások miatt. (MTI.)

Legszebb, legelőcsőbb fényképek
RÓNA fényképésznél
Nagyvárad, Teleki-utca 4.

Tizenegy fosztogatót végeztek ki Londonban Newyorkból jelentik: (NTI) Londoni jelentés szerint a londoni Towerben kedden a reggeli órákban 11 kivégzést hajtottak végre. A kivégzettek fosztogatók voltak, akik ellenállást tanúsítottak, amikor a rendőrség elfogta őket egyik nyugat-angliai kertvárosban. Ez az első eset, hogy Londonban halállal büntették fosztogatókat és éppen ezért Amerikában különös figyelmet keltett.

Német kézre kerül a bori rézbánya. Belgrádból jelentik: (Budapesti Tudósító.) A Vreme berlini jelentés alapján azt írja, hogy a bori rézbánya, amely Európa egyik legjelentősebb rézbányája, hamarosan német kezébe kerül. A bori bánya eddig egy francia bank tulajdonában volt és a közeljövőben német gyáripari vállalatok vesznek meg részvényeit.

A gyorskölcsön ügye Hlatky főispán előtt

Nagyvárad. Saját tud. Az elmúlt napokban iparos küldöttség járt a városházán az emlékeztetés gyorssegély ügyében. A küldöttség 102-040. iktatási szám alatt beadványt juttatott el Hlatky Endre dr főispánhoz, s beadványukban elmondják, hogy milyen körülmények között és kiknek osztották ki a százpengős gyorssegélyeket. Hivatkoznak arra, hogy

az ipartestület vezetésével megbízott nyolc tagú bizottság nem a tényleges, segélyreszoruló kisiparosokat terjesztette elő segélyezésre, hanem nagyrészt olyanokat, akik ingatlannal rendelkeznek — és sokakat tudatosan hamis adatokkal támogatnak.

A beadványban végül arra kéri a város főispánját, hogy nevezzen ki egy olyan bizottságot, amely

az ilyen esetekben a segélykérők anyagi helyzetét pontosan vizsgálja be.

Mintegy harminc kisiparos írta alá a beadványt, akik most nagy érdeklődéssel várják a főispán intézkedését.

Varga József miniszter nyitja meg az ujonnan épült székely körvasút forgalmát

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Bécsben megállapított magyar-román határ által elválasztott székely körvasutnak a magyar hálózatba való gyors bekötésére a m. kir. honvédség a Marosvásárhelyről Kolozsnagyidára vezető keskeny nyomtávolságú vasútnak Szászkecsence községig való meghosszabbítási munkálatait október hó elején kezdte meg.

A 16 km-es vasútvonal építése pontosan az előre megállapított időre befejezést nyert úgy, hogy azon a forgalom a honvédség és az államvasutak belső szállításainak lebonyolítására december 15-én meg is indult.

A vasutat a nyilvános közforgalom számára dr. Varga József kereskedelem- és közlekedési miniszter december 21-én nyitja meg.

Karácsonyra

BIRÓ

DONBONOK

kimérve és díszdobozokban.
Friss szaloncukorka
Nagyvárad, Nagy Sándor utca 4. szám.

A cukor mintájára fogják a rizst is szétosztani

Budapestről jelentik: Az Olaszországból behozott, illetve később behozatalra kerülő rizs szétosztását valószínűleg ugyanúgy fogják megszervezni, ahogyan az a cukornál történt. Ezek szerint tehát számítani lehet arra, hogy a kereskedelmi minisztériumban jelölik ki azokat a nagykereskedőket, akik a rizst a kiskereskedő között szétosztják.

Érdekes megemlíteni, hogy a rizs pótlására egyes iparvállalatok „ciris” néven újfajta rizspótlékot akarnak előállítani, amelyhez a cirok-magot használják fel nyersanyagul. A cirok-magot egyébként nagy tételekben keresik, mivel svájci mintára ezt a magot nálunk is fel fogják használni sörgyártásra. Svájc ugyan ezen célra a magyar piacon nagy kereslettel lépett fel és 32-35 svájci frankot kínál a cirok-mag mázsájáért.

Játék és sportcikkek, „Karácsonyi és ujévi ajándék tárgyak” legolcsóbban beszerezhetők

HAVRANEK cégnél

Nagyvárad, Ranóczy-út 12. sz.

KORONA mozgó
Telefon: 13-51.

Kacagó orkán, csupaderű és mólra

Főszereplők: Heinz Rühmann, Gusti Huber, Hans Moser, Theo Lingner.

Előadások szombaton és vasárnap d. u. 3, 5, 7 és 9 órákor kezdődnek.

A gyáva hős

Az elveszett kérvény

Becsületes arcu, őszhajú, nyűttruhás öreg iparosember kopogtatott be tegnap szerkesztőségünkbe. Első pillantásra látszott rajta, hogy azok közül a magyar kisiparosok közül való, akik valamikor jobb napokat láttak. Akiknek hajdan jólmenő üzletük, műhelyük volt, akiket azután koldusbotra juttatott a két évtizedes idegen járom, a két évtizedes idegen adóprés... De sokan is vannak ma ilyenorsu magyar iparosok Váradon...

— Ne haragudjanak az urak, hogy magukhoz fordulok panaszommal, — mondotta, — de minden iparosfórumot végigjártam már és senki sem hajlandó ügyemben segíteni...

Biztatásunkra elmondotta azután, hogy szíjgyártómester s főnt a központban volt egykor műhelye. A román uralom alatt azután lassan kikerült műhelyével az egyik külvárosi utcára s kinlódott, gürccölt fiával együtt egészen addig, míg egy szomorú napon megjelent a végrehajtó a nemcsak műhelyfelszerelését, szerzőmait, de még szegényes kis lakásának bútorait is elvitte... Azóta csak tengett-lengett egyik napról a másikra s csak a magyar jövőben vetett hite adott erőt neki arra, hogy elérhesse azt a nap-sugaras szeptemberi ünnepet.

...Az ünnep után beköszöntöttek a hétköznapok s ő kifosztottan, lerongyolódva, vállán hatvan esztendővel — de a megvalósulás adta erővel karjaiban újra dolgozni, újra élni szeretett volna. Alnabban már látta, hogy ismét ott van régi műhelyében s kegyelemkenyér helyett ismét a két kezével keresi a mindennapit. Napokon át lótot-futott anyag után, munka után, protekció után — s hogy minden eredmény nélkül, azért sem panaszkodott. Nem panaszkodott, mert megértette, hogy a háboruokozta nehézségek kihatásait mi sem kerülhetjük el s azt is megértette, hogy hazatérésünk milyen emberfelelti áldozatokat, gazdasági takarékos-ságot követel... Szájától vonta meg a falatot s összegyűjtött annyi pénzt, amennyiből föl tudott jutni Budapestre. S addig kilincsel, előszobázott, kért, követelt, amíg fiát rövid időre munkához tudta juttatni. Ő maga csak későbbi ígéreteket, biztatásokat kapott s egy üzemevezető jóvoltából befogadták az egyik műhelybe addig, amíg megkeresi hazafelé az utiköltséget.

— Menjen haza, kedves bátyám, — biztaták jóakarattal, — hiszen a visszatért területeken éppen most osztanak segélyt a szegénysorsú kisiparosoknak. Menjen csak haza, magának kell kapnia abból a segélyből.

S ő haza is jött, megérdeklődte az ipartestület ideiglenes vezetőjénél a segélyügyet. Azt mondták neki, írja meg a kérvényt, adja be és meg is kapja a száz pengő gyorssegélyt. Be is adta a kérvényét az ipartestület ideiglenes vezetőségéhez, ellettte az iktatószámot — és várt...

Napok teltek, hetek teltek, de kérvénye sorsáról sehonnan semmi értesítést sem kapott s csak hosszú hetek múlva szerzett tudomást arról, hogy a százpengős gyorssegélyeket már ki-

osztották s ő bizony a segélyezettek közül szépen kimaradt...

Nem, sehogyan sem akarta ezt elhinni. hiszen ha valaki rászorult a segélyre, hát ő volt az s ha valaki kapott biztatást, ígéretet, ő eleget kapott; fölment az ipartestületi vezetőkhez s miután bejutott hozzájuk, előadta panaszát. Jogosságának tudatában nem hagyta annyiban az ügyet s nem távozott addig, míg utána nem néztek kérvényének. *Átkutattak valamennyi könyvet, átnézték még az elintézellen iralcsmókat is s a kérvény egyszerűen nem került meg.* Elküldték az öreg iparost az Iparkamrához. Ott keresse a kérvényét. Az Iparkamránál azonban, ahol pedig pontosan írtatják az egyes ügyeket, semmit sem tudtak kérvényéről.

— Hozzánk nem küldie át ezt a kérvényt az ipartestület! Menjen csak vissza, ott kell annak lenni őnélük.

De bizony hiába ment vissza az ipartestülethez, hiába járta napokig a lépcsőket és a hivatalokat. Nemhogy segélyt kapott volna, még a kérvénye is elveszett...

...És tegnap bejött szerkesztőségünkbe, ahova mindig bizalommal jönnek s jöhetnek be magyar munkás és iparos testvéreink...

— Mit tegyek most? — kérdezte tőlünk. — Mit tegyek, hiszen az anyagbeszerzés oly nehéz s munkára is csak másfél-két hónap múlva lehet kilátás? Semmi keresetem. Itt állok a félben meleg szoba és úgyszólván belevő falat nélkül! Nem is tudják az urak elgondolni, hogy mennyit segítene volna rajtam az a száz pengő.

„Mit tegyek?!...”

Hallják vajjon iparostársuk szavát azok, akiket megillet!

Ezért az ősz magyar iparosért valaki felelős!

Marjalaky Tibor



Jó és olcsó is

a Darmol hashajtó. Beváltja, amit ígér. Nincs vele kényelmetlenség, bajlódás, teafozós, keserű ízű anyagok nyelése, Kitűnő ízű hashajtó a

DARMOLO

Már 14 fillérről is minden gyógyszertárban kapható.

Értesítés

A nagyváradai Ügyvédi Kamara dr Krüger Jenő ügyvéd útján a nagyváradai kir. ítélőtábla vezetőjétől 1940. El. XVIII. B. 2. szám alatt a következő értesítést kapta:

„A m. kir. igazságügyminiszter úrnak a folyó évi december hó 14-én kelt 69.716-1940. I. M. VIII. számú rendelete folytán az alábbiakat közlöm:

A katonai közigazgatási hatóság által adott megbízás vagy kirendelés nem szűnik meg a polgári közigazgatás életbeléptével, hanem a polgári hatóságok újabb intézkedéséig megtartja hatályát.

A nagyváradai volt román ügyvédi kamara ügyeinek továbbvitelére és vagyonának kezelésére a katonai közigazgatási hatóság részéről adott megbízás tehát a 7.810-1940. M. E. számú rendelettel (19. §) újra felállított nagyváradai ügyvédi kamara megalakulásáig hatályos és a megbízottak egyikének lemondása a többiek megbízásának hatályát nem érinti. Ennélfogva a megbízottak a kamara ügyeiben továbbra is eljárhatnak.

Nagyvárad, 1940. december hó 18. napján.

Dr Thury Kálmán s. k.”

A nagyváradai ügyvédi kamara ügyvitelére és vagyonkezelésére kirendelt bizottság tagjai: dr Krüger Jenő, dr Kovács Árpád.

Őszinte mozikeitikák

*
Ro szs filmet nem dicsérünk

Hangulatos, kedves magyar filmoperettet vett a Belvárosi mozgó. Az Iglói diákok című diákoperettet valóban szerencsés kézzel vitték filmre s az édes-bajos diákromantika pompásan érvényesül az ötletes és stílusosan szép rendezésben. Jávor Pál, a megkapóan szép Gervay Marica, Gózon és Kabos játszik a főszerepet s a pompás együttes játékában könnyes és vidám képekben elevenedik fel a felvidéki diákváros meghatározó romantikája. Különösen ötletes a film befejező része, amely mintegy felrészíti, közelebb hozza a régi, népszerű témát. Szórakoztató film. Aki két órát gond nélkül akar eltölteni, nyugodtan megnézhető.

Filmközpontot állít fel a Filmiroda Kolozsváron. Az erdélyi filmellátás biztosítása érdekében a Magyar Filmiroda a közeli napokban Kolozsváron erdélyi filmközpontot létesít. Ez a filmközpont fogja ellátni az erdélyi mozgókínóházakat friss filmekkel, de egyben az ide delegált filmoperatőr Erdély szépségeiről és az Erdélyben történő eseményekről is friss filmhirdetéseket fog készíteni, hogy a visszacsatolt területek a film útján is bekapcsolódjanak az ország kulturéletébe. A filmiroda vezetésével Szolláth Imrét, a felvételek készítésével pedig Nagy László operatőrt bízták meg.

SZINHÁZ

A színházi iroda közleményei:

— A színházi iroda közleménye az A. bérlők-hőzi Tekintettel arra, hogy a Rozmaring operett újdonság bemutatásának előadása nem pénteken, hanem szombaton lesz, így ezen a héten, kivételesen az A. bérlői nap szombaton este lesz.

— Finom család — filléres helyárrakkal. Szombaton délután 4 órakor Vaszary János zenés vigjátéka, a Finom család lesz a színház műsorán filléres helyárrakkal. Minden földszinti jegy 80 fillér, minden emeleti jegy 50 fillér. Páholy 5 személyre 4 pengő.

— Rozmaring. Három márkás név: Harsányi Zsolt, Török Rezső és Csanak Béla operett, a Rozmaring újdonság, amelyet szombaton este 8 órakor mutat be a színház operett együttese. A Rozmaring kiválóságát mi sem bizonyítja jobban, hogy már elkészült a szindarabból a film is. Magyarország vidéki városaiiban mindenütt szériás előadásokat ért meg a darab, mert a három szerző érti mi kell a közönségnek és ezt az operettet ezen az alapon építették fel. Szellemes szövege, fordulatos meséje, fülbemászó zenéje olyan nagyszerűek, hogy a közönség minden rétege megtalálja a szórakozását e darabban. A Rozmaringot Tihanyi Vilmos főrendező rendezte, a főszerepeket: Jurik Ica, Komlós Juci, Fónay Mártha, Kamarás Gyula, Felhő Ervin, Berengh Béla, Nagy Ferenc játszik. A zenekart Sárdi Alajos vezényli. A Rozmaring szombaton este 8 órakor, vasárnap délután 5 órakor és este 9 órakor, valamint hétfőn este 8 órakor lesz a színház műsorán, mindenkor rendezés helyárrakkal.

— Gyermek, készüljétek a kedd délutáni gyermekelőadásra! Meglátjátok majd a Napsugárka című énekes zenés mesejátékot, aminél szebbet régen nem láttatok! Míg a Jézuska jön, addig minden gyermek a színházba jön! — Okvetlen várunk minden gyermeket.

Heti műsor:

Szombaton délután 4 órakor: **Finom család.** 30 és 80 filléres helyárrakkal.

Szombat este 8 órakor: **Rozmaring.** Harsányi Zsolt, Török Rezső és Csanak Béla nagyszerű operettje, Tihanyi Vilmos rendezésében. Vezényel Sárdi Alajos. A bérlőben.

Vasárnap délután 5 órakor: **Rozmaring.**

Vasárnap este 9 órakor: **Rozmaring.**

Hétfő este 8 órakor: **Rozmaring.** B. bérlőben
Kedden délután 3 órakor Nagy gyermek előadás, olcsó helyárrakkal. Színrekerül: **Napsugárka.** 2 felvonásos énekes, zenés, táncos mesejáték. Kedd este nincs előadás.

A mozgóképszínházak műsora:

APOLLÓ: ÉRETTSÉGI UTAN.
BELVÁROSI: IGLÓI DIÁKOK.
KORONA: A GYAVA HÓS.

Elhangzott a vádbeszéd a nyilas bűnperben

Ítélethirdetésre holnap délelőtt kerül sor

Budapestről jelentik: (MOT) A büntetőörvénysszék ötös tanácsa folytatta Wirth Károly országgyűlési képviselő és vádlottársai bűnperének főtárgyalását.

A tanúkihallgatások során Buzássy Lajos dr. királyi ügyész, mint tanu. elmondta, hogy a 24 vádlott kihallgatásánál a törvényes rendelkezéseket szigorúan betartották. Nem felel meg a vádlottaknak az az állítása, hogy a felvett jegyzőkönyvek nem fedik az ügyészség előtt tett vallomásokot.

Sombor József rendőrfőtanácsos tanuval-lomlásában ismertette a nyomozás, valamint a

rendőrség kihallgatások lefolyását. Hangoztatta, hogy a detektívek részéről semmiféle tulkapás nem történt. Az sem való, hogy napokig nem kaptak a vádlottak enni a rendőrségen, mert a nyilaskeresztespárt élemezte őket.

A tanú kihallgatása ezzel befejeződött. Az elnök a lefoglalt bűnleleteket ismertette. Felolvasták az orvosi látteleket, majd a védők közül néhányan bizonyítások kiegészítésére telek indítványt, de a tanács azt visszautasította. Utána a vádbeszédre került a sor, amelyet Bary Zoltán ügyész mondott el. Hangsúlyozta, hogy amikor az egész ország Erdély felszabadítását várta, akkor akadtak emberek, akik a magyar ügynek árulóivá szegődtek, akik előtt nem volt szent semmiféle nemzeti érdek, csak egy kérdés: a hatalom átvétele, hogy ezt az országot zsákmányterületüké tegyék. Az ügyész beszéde után szünetet rendelt el az elnök, majd a védőbeszédre került a sor.

Végül utolsó szó jogán Wirth hangoztatta, hogy a nyilaskeresztes párt nem ellensége a kormányzónak. A Szűcs vendéglőben csak általános politikai kérdésekről volt szó. A vádlottak egy része ugyancsak utolsó szó jogán felszólalva, ártatlanságát hangoztatta. Este fél 8 órakor az elnök megszakította a tárgyalást és annak folytatását szombaton délelőtt 10 órára tűzte ki, amikor ítéletet hirdetnek az ügyben.

Frenczel Sándor üvegcsiszolda

üvegcsiszolda

Tábla-üveg nagy raktár
Ezüst-üvegezés
Képkerezés

Nagyvárad, Szt.-János utca 44

Telefon: 19-13

Emlékezzünk...

1914. december 18.

A volt szegedi 5. honvédegyezredbeli urai Uray Zoltán főhadnagy Przemysl második körzárása alkalmával kiválóan vitéz és példás magatartásával, valamint a védelem vezetésében tanusított körültekintő erélyével tünt ki ezen a napon.

Mint századparancsnok Cisowa-tól délre a sűrű hullámokban előretörő túlerő oroszokat sikerült feltartóztatnia, míg súlyos veszteséget szenvedett századával együtt körül nem zárták és hősiességben vitézül harcolva, megadásra nem kényszerítették.

Ezt előzően pusztító golyózáporban betört a 476 m. Paportenkan hatalmasan kiépített orosz támpontba és kézitűszálban számos foglyot ejtve, egy gépfegyvert is zsákmányolt.

Önfeláldozással párosult vitézségéért a 3. osztályu katonai érdemkereszttel tüntették ki.

1914. december 19.

A brassói 24. honvédegyezredet, ezen a napon a Tarnow környéki Tuchownál heves orosz támadás érte és a vitézül küzdő egyik zászlóalj a túlerő ellenség rohama állásukból kivetette. A tiszték a visszafutókat megállí-

tani igyekeztek, ámde mielőtt még szilárdabb védelmi vonal alakulhatott volna, a zászlóaljparancsnokot az oroszok körülzárták és elfogták.

Amikor a közelben levő Bokor András hadapród ezt észrevette, messzehallható harsány hangon kiáltotta a hátráló felé: „Fiuk, a zászlóaljparancsnok urat az orosz elfogta! Ne hagyjuk! Utánam!” Hősi példáját követve honvédeink nagy lendülettel rávetették magukat az ellenségre és nemcsak zászlóaljparancsnokukat szabadították ki a fogságból, hanem az elvesztett állást is visszafoglalták.

Bokor hadapródot az arany vitézségi éremmel tüntették ki.

1914. december 20:

Jéki József a volt kaposvári 44. közös gyalogezred 8. századának őrzetője, nagy akarat-erővel, elszántsággal és önfeláldozással harcolt a világháború kitörése óta. Miután mindjárt a háború kezdetén két alkalommal is súlyosan megsebesült. 1914. december 20-án Piotrkow közelében saját önelhárítározásából eltolta és oly kedvező helyzetbe hozta, hogy az ellenség szárnyát oldalozóan és eredményesen támadhatta. Ez alkalommal harmadszor sebesült meg. Sebesülése ellenére azonban a harc befejeztéig a tüzvonalban maradt és tovább harcolt. Az arany vitézségi érmel vívta ki magának.

APRÓHIRDETÉSEK

Szavanként 10 fillér, állást keresőknek 25% kedvezmény

Adás-vétel

Jókarban
levő fekete férfi télikabát eladó. Szállás u. 25. szám. 346

Művészi kivitelű tiszta gyapjú

magyar perzsák

nagy választékban. Szőnyegjavítás, tisztítás szakszerűen

Csekő

Teleki-utca 56.

Eladó
váradi szőlőhegyen 6 hold gyümölcsös és szántó új lakóházzal és istállóval. Férkezni v. Barthou 7. Kotsis mérnök. 343

Jó állapotban

levő négykerékű kezikocsi és Angora nyulak eladók. Hattyu u. 12. 342

Eladó

Szunyogh kismarjai gazdaságában H. S. C. S. „Men” jelű 6 lóerejű benzín motor és hozzávaló köves Kühne daráló, továbbá 1000 kéve nád és 15 mázsa diófa. 341

Ebédlő

gyönyörű, faragott alig használt, székek bőr huzattal. 3000 helyett 1200 pengőért sürgősen eladó. Tüzoltó utca 1. félem. 6. ajtó. 329

Sajáttermésű bort kitudót és tisztán kezeltet legolcsóbban a termelőnél kaphat. Rimanóczy ut. 5. 326

Újság-makulatura kapható a Magyar Lakos kiadóhivatalában.

ÓRA, ÉKSZER, DISZTÁRGYAK
NAGY VÁLASZTEK BAZ
AJÁNDÉK BOLTBAN
Giehlung János
NAGYVÁRAD, SZÉCHÉNYI TÉR 3.

Különféle

Takarékoskodjunk

a fával. szereltesük fel cserépkályháinkat szabadalmazott légtornával, kizárólagos készítője. — Bessenyei kályha, Huszár u. 23.

Női kosztümök

és kabátok készülnek a Bach szalonban, Nagyvárad, Szalardi-utca 16. Előnyös árak! Legújabb szabás! Szép munitsa!

KIADÓTULAJDONOS:

szent László-NYOMDA RT

Fő- és felelősszerkesztő: Felelős kiadó:
Dr. Paál Árpád Dr. Scheffler Ferenc

a Szent László-nyomdort igazgatója

Lakás

Külön bejárattal

butorozott szoba azonnali kiadó. Iskola u. 3. szám. 316

Kényelmes

butorozott szoba kiadó. Lakatos utca 17. 345

Allást keres

15.000—20.000 pengővel 40 éves és magyar keresztény könyvelő, volt kereskedő, keres megbízó, pénztárnoki állást, társulna jó meneteli üzletbe. Ajánlatokat „Magyar” jellegre a kiadóba. 340

Keresztény

fűszeres és csemegés segéd állást keres. — Fürdő u. 20. Mező. 344